

# KRISLAI

Naujas lapas.  
Gali gauti darba.  
Franco teismai.  
"Pavergtieji" džiaugiasi.  
Rašo A. Bimba

Darbo Žmonių  
Dienraštis  
Kaina \$5.50 Metams  
Užsieniuose \$8.00  
Brooklyne \$6.00  
Metams

# LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Prašome visų "Laisvės" skaitytojų gauti nors po vieną naują skaitytoją savo dienraščiui.

No. 252 LAISVĖS ANTRASIAS: 427 LORIMER STREET Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Spalių (October) 25, 1940 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXX. Dienraščio XXII.

Su įvedimu verstino kareiviavimo atsivertė naujas šios šalies istorijos lapas. Jaunimui bus skiepijama militarinė dvasia ir lojalumas kapitalistinei santvarkai.

Pasunkės laikai liberalinei, laisvai dvasiai. Ir nesimato, kad įvestas verstinas kareiviavimas bus tikrai laikinas dalykas. Niekas nežadėjo ir nežada jį atsaukti šiai antrojo imperialistinio karo gadynei praėjus.

Sako man vienas geras gydytojas: Vargšė Tubelienė atvažiuo Amerikon pusplėkė, nei žieminių drabužių neatsivežė. Pagailo man tos moterėlės. Abudu graužiai apsiverkėm.

Prašo ji aukų sau ir savo kolegoms, pasilikusiems Vokietijoje pas Hitlerį ant burdo.

Bet po to pašnekėsio užėmė vieną taip pat gerą restaurančiką pilvą pasotinti. Ten radau daugybę vyrų, kurie irgi garsiai apšaukė ponios Tubelienės vargelius. O savininkas, kuris dabar užlaiko dvi valgyklas, gerai pasiklauses, tikrai lietuviškai, kad ir bis-kų muzikškai, sako:

O ar ji negali eiti ir duoną užsidirbti? Ve, man reikia patarnautojos prie stalo. Tegul eina ir dirba.

Tai taip aš ir sakau: Jeigu mūsų geri broliai smetonininkai dar nesudėję pakankamai aukų apdengimui ponios Tubelienės poniško kūno nuo žiemos šalčių, lai ji kreipiasi prie manęs, aš ją supažindinsiu su minėtu restaurančiku.

Ispanijos Franco krūvi- noji valdžia jau sušaudė buvusį Katalonijos vadą Companys. Dabar praneša, kad dar penki buvę lojalistų vadai nuteisti mirtin. Juos irgi sušaudys.

Mums prisimena Smetonos laikai Lietuvoje. Jis irgi šaudė Lietuvos liaudies vadus. Jis irgi manė, kad jis amžinai viešpataus.

Kada nors iš Ispanijos turės nešdintis ir budelis Franco, tiek daug nekaltų liaudies kraujo sulakęs.

So. Bostono juozapiečių "Darbininkas" irgi gauna laišku iš Lietuvos. Spalių 22 dieną idėjęs net du. Redakcija sako, jog tie laiška- esą iš "pavergtos Lietuvos".

Taigi žiūrėkime, kaip ji pavergta. Vieno laiško autorius ar autorka rašo, kad ar jos brolis padavė prašymą žemės. Veikiausia ir gavo. Ir pagaliau sako:

"Visur tik girdžiame džiaugsmą ir padėką Stalinui."

Tai taip pavergta Lietuva ir jos žmonės.

Ar kada nors kur nors kas yra girdėjęs, kad pavergti žmonės visur tik džiaugtųsi ir dėkavotų?

Dar vis permažai draugai darbuojasi dienraščiui "Lai-

## Naziai Žudą Pabėgėlius Išduotus Francijos

Vichy, Francija. — Fran- cūzų valdžia šiomis dienomis išdavė daugiau politinių pabėgėlių Vokietijai ir fa- šistinei Ispanijos vyriausy- bei.

Pranešama, kad Vokietij- oje, pagal karo teismo sprendimą, jau nukapotos galvos kai kuriems iš Fran- cijos sugražintiems pabėgė- liam.

## Lenkų Ex-Ministeris J. Beck Buves Anglų Šnipas Rumunijoj

Bucharest, Rumunija. — Rumunų valdininkai teigia, kad buvęs Lenkijos užsienių reikalų ministeris pulkinin- kas Josef Beck, perbėgęs Rumuniją, veikė kaip Ang- lijos šnipas. Rumunijoj jis buvo laikomas policijos priežiūroje kaip karinis pa- bėgėlis.

Šiomis dienomis Beck mė- gino pasprukti iš Rumuni- jos, bet tapo sučiuptas su kai kuriais kitais buvusiais Lenkijos valdininkais. Da- bar jie įkalinti ir bus teis- iami. Rumunų vyriausybė sako, kad Beck ir jo bendrai turėjo ryšių su Anglijos agentais Rumunijoj ir gau- davo iš anglų pinigų.

## ROOSEVELTAS UŽGINČIA SAMOKSLUS TRAUKT AMERIKĄ Į KARĄ

Philadelphia, Pa. — Pre- zidentas Rooseveltas, kal- bėdamas Convention Svetai- nėje, užreikšė, jog republi- konų vadai sužiniai melan- gingai pasakoja, kad Roo- sevelto valdžia padarius slaptas sutartis su tulomis šalimis traukt Ameriką į karą išvien su jomis.

Rooseveltas taipgi neigė, kaip po pikta išmislą, tą re- publikonų tvirtinimą, kad tai su jo pritarimu buvusi išduota Čechoslovakija vo- kiečiams. Tokias republiko- nų šnekas Rooseveltas va- dino "padegančiomis bom- bomis republikonų žodžių blizkriego."

Prezidentas daugiausia dėstė, kuom jo valdžia pasi- tarnavus žmonėms.

svės" vajuje. Tikrai ener- giškai vajuoja tikrai kele- tas.

Nežinau, ar gera sistema net keliems miestams susi- jungti ir išvien vaju vartyti po vadovystę vieno kapito- no. Man atrodo, kad tokioj sistemoje lenktynės išnyks- ta, vieno miesto draugai perdaug atsideda ant kito miesto draugų.

Berods daug geriau va- jus eitu, jeigu kiekvienas miestas dirbtų nepriklauso- mai ir eitu į lenktynes su ki- tais miestais. Tokios drau- giškos lenktynės pakeltų upą ir duotų geresnius re- zultatus.

## Browderis Liūdija Se- nate apie Klastas prieš Komunistus

Teisėjas Neleido Browderiui Parodyt, Kokį Pasiūlymą De- mokratų Bosas Flynn Davė Komunistam Dėlei Rinkimų

Washington, spal. 24. — Amerikos komunistų kandi- datas į prezidentus Earl Browder atvyko čia liūdyt rinkiminei senatorių komi- sijai, kaip demokratų parti- jos vadas Ed. J. Flynn ir kiti politikieriai darą klas- tas, idant užkirst kelią New Yorko valstijoj Brow- deriui ir kitiem komunistų kandidatam. Liūdyt Brow- derį pašaukė senatorius G. M. Gillette, pirmininkas senatinės komisijos rinkimų reikalais.

Browder, be kitko, sako: Demokratų bosas Flynn ir Amerikos Legiono vadai nusprendė neįleisti komuni- stų kandidatų į rinkimų są- rašus su tokiu išrovavimu, jog tada komunistai ir jų rėmėjai turėsią balsuot už Rooseveltą.

Pripažintų Komunistų Kan- didatus, jei Komunistai Remtų Rooseveltą...

Catskill, N. Y. — Aukš- čiausiame New Yorko vals- tijos teisme Earl Browde- ris, komunistų kandidatas į prezidentus, norėjo parodyt, jog demokratų partijos bo- sas Flynn andai davė ko- munistam šitokį pasiūlymą: Komunistų Partija turi pasizadėt remt rinkimuose Rooseveltą, už tai komuni- stų kandidatai būtų priimti į rinkimų sąrašus.

Teisėjas Wm. H. Murray neleido Browderiui pasakyt teisme, kaip ir kada Flynn, vedėjas demokratų rinkimų vajaus, davė šį pasiūlymą komunistams.

## SAUDYS FRANCŪZUS, KURIE NEPILDYS BET KOKIŲ KARINĖS VYRIAUSYBĖS ĮSAKYMŲ

Paryžius. — Kelios die- nos atgal kažin kas nukirpo telefono vielą dviejose vie- tose arti Paryžiaus. Tad karinė vyriausybė įsakė, kad po 25 žmones vienoj ir kitoj vietoj turi dieną ir naktį saugot telefono vie- las; o jeigu viela bus vėl nukirpta, tai visi 50 bus atiduoti karo teismui ir galės būt sušaudyti.

Suimta 2,000 Komunistų Vokiečių užimtoje Fran- cijos dalyje areštuota bent du tūkstančiai komunistų už tai, kad jie skleidė lape- lius ir slaptai leidžiamus laikraštukus. Tie laikraš- tukai spaudinami mimeogra- fu ant tam tikros popieros. Todėl be valdžios leidimo uždrausta pardavinėt tokią popierą.

## Ispanijoj Areštuoti Ru- munijos Ex-Karalius Ir Jo Meilužė Magda

Madrid, Ispanija. — Po- licija laiko viešbutyje po areštu buvusį Rumunijos karalių Karolį, jo meilužę Magdą Lupescu ir buvusį Karolio palociaus ministerį Urdareanu.

Numatoma, kad Magda ir Urdareanu bus sugražinti į Rumuniją ir atiduoti teismui "geležinių" gvardie- čių, rumunų nazijų. Jiedu bus teisiami už įvairius nu- sikaltimus prieš valstybę. Geležingvardiečiai sako, kad tai Magda Lupescu ir Urdareanu paveikė karalių Karolį atlikt eilę kenksmin- gų šaliui darbų.

Magda dabar sudegino tulus dokumentus, kad jie teisme negalėtų būt pavar- toti prieš ją.

Chicago, Ill. — Bandomie- ji balsavimai Illinois valsti- joj rodo, kad Willie ten galėsiaš gaut daugiau balsų negu Rooseveltas.

ORAS. — Šitoka.

## 50 Lenkų Laikomi Kaip Belaisviai Ispanijoj

Madrid, Ispanija. — Ispa- nų valdžia suvarė į koncen- tracijos stovyklą 50 lenkų politikierių bei tautinių vei- kėjų, kurie buvo iš Fran- cijos ir Rumunijos perbėgę į Ispaniją.

Koncentracijos stovyklose Ispanijoj taipgi laikoma po- ra buvusių Belgijos minist- terių ir apie 150 buvusių Francijos valdininkų.

## Auga Francūzų Bruzdė- jimas Dėlei Darbo, Duonos ir Taikos

Paryžius. — Laiks nuo- laiko čia gatvėse pasirodo grupės žmonių su plakatais. Vieni plakatai šaukia įsteigt tokią konstitucinę valdžią, kuri užtikrintų Francijos žmonėms duoną, darbą ir taiką. Kiti smerkia žiaurias ablavas, kurias francūzų po- licija daro prieš kovingus- nius darbininkus; sako, jog policija veikia pagal vokie- čių įsakymus.

Nežiūrint aštrių valdžios, žingsnių prieš reikalautojus darbo, duonos ir taikos, vis tiek žmonių bruzdėjimas auga, kaip praneša United Press, amerikonų žinių agentūra.

## JAPONAI PADARYSIĄ NE- KARIAVIMO SUTARTĮ SU SOVIETAIS

Maskva, spal. 24. — Įvai- rūš svertimų kraštų diplo- matai šičia pranešauja, kad greitu laiku būsianti pada- rta nekariavimo sutartis tarp Japonijos ir Sovietų Sąjungos.

Atvyko naujasis Japoni- jos ambasadorius gen. Y. Tatekawa.

New York. — Apklausi- nėjus 25,587 piliečių, laik- raštis Daily News atrado, kad už Rooseveltą pasisako tik 5 daugiau kaip už Will- kie.

## IS ORO KARO TARP ANGLŲ IR VOKIEČIŲ

London, spal. 24. — An- glų komanda praneša, kad jų orlaiviai vėl skaudžiai bombardavo karinius pasta- tus Vokietijoje. Vokiečių orlaiviai šiandien jau ne- daug bombų nūmetė į Lon- doną bei kitus Anglijos miestus, ir mažai nuostolių anglam tepadarė.

## Vokiečiai Praneša: Berlyn, spal. 24. — Keli anglų orlaiviai bombardavo Berlyną, pasiekdami jo vi- durį dar pirmą kartą. Bet priešlėktuvinės vokiečių ka- nuolės greit juos nuvijo ša- rinuo į Berlyną. Anglų or- laiviai mažai nuostolių te- padarė, tik kelis žmones su- žeidė.

Vokiečių lakūnai bombar- davo įvairius karinius svar- bius punktus Anglijoj.

## Hitleris Tarėsi su Gen. Franco apie Bendradarbiavimą

Reikalavęs Perleist Vokiečių Armiją per Ispaniją Užpult Gibraltarą; Francija Žadanti Karines Stovyklas Naziam

Berlin, spal. 24. — Vakar Hitleris nuvyko į pasienį tarp Francijos ir Ispanijos, ir pas Hitlerį atvažiuo ge- nerolas Franco, Ispanijos diktatorius. Jiedu turėjo pasitarimą svarbiais abiejų kraštų reikalais. Bet vokie- čių spauda ir radio nieko nesako, kokiais būtent klau- simais Hitleris tarėsi su gen. Franco.

24 valandos pirmiau Hit- leris kalbėjosi su Francijos vice-ministeriu pirmininku Lavaliu. Laikomas slapytbė- je ir šio pasikalbėjimo tu- riny.

Pasitarime Hitlerio su Franco dalyvavo Vokietijos užsieninis ministeris von Ribbentrop, Ispanijos užsie- ninis ministeris Ramon S. Suner ir žymūs abiejų šalių generolai.

## ALKIS IR DERLIN- GUOSE BALKANUOSE

Budapest, Vengrija. — Jau- tik pagal korteles tegalima Vengrijoj gaut pirkt apri- botą kiekį riebalų, cukraus ir mulo. Daugiai įvairių maisto dalykų išvežama į Vokietiją, ir nuo karo pra- džios pragyvenimas Vengri- joj pabrango 30 procentų.

Didelis skaičius Rumuni- jos gyventojų vaikščioja pu- siau alkani. Pirkimas val- gio produktų labai apbrėtas. Įvesta karinė duona—juos- vas mišinys įvairių grūdų. Dideli daugiai visokių mai- sto dalykų nuolat išgabena- mi į Vokietiją.

Bulgarijoj uždrausta val- gyt mėsa per dvi dienas kas savaitė.

O Vengrija, Rumunija ir Bulgarija yra derlingi kraš- tai.

Paryžius. — Vokiečių už- imtoje Francijos dalyje yra daugiau kaip milijonas be- darbių; vien tik Paryžiaus srityje jų esama 800 tūk- stančių. Jų šelpimas menkas ir jau dabar jie pusiau al- kani; o žiemą bus dar blo- giau.

## CIO Vadas J. L. Lewis Š- vakar Kalbės per Radio

New York. — Ši penkta- dienį nuo 9 iki 9:30 val. va- kare kalbės per radio John L. Lewis, CIO unijų pir- mininkas. Jis dėstys, kurią partiją darbininkai turėtų remt šiuose prezidentinio- se rinkimuose. Lewiso kalba bus paskleista per 300 radio stočių. Tatai kaštuosią \$60- 000. Spėjama, jog kaštus ap- mokės CIO unijos bei Ne- partijinė Darbo Lyga.

## KĄ HITLERIS ŽADA ISPANIJAI

London. — Anglų politi- kai įžiūri, kad Hitleris kal- bėjosi su generolu Franco apie vokiečių armijos pra- leidimą per Ispaniją užpult Gibraltarą, anglų tvirtumą prie vandens vartų tarp Viduržemio Jūros ir Atlan- to Vandenyno.

Spėjama, kad Hitleris ža- dėjo Ispanijai perversi ple- tinį Francijos sklypą, bas- vice-ministeriu pirmininku Bayonne ir Biarritzu, jei- je ir šio pasikalbėjimo tu- riny.

Francija Leisianti Naziam Naudot Jos Laivyno ir Lėk- tuvų Stovyklas Londono politikai mano, kad Hitleris, besikalbėda- mas su Francijos vice-prem- jeru Lavaliu, reikalavęs per- leist Vokietijai likusius Francijos karinius laivus ir orlaivius. Suprantama, kad Hitleris nespyrė Franciją atvirai paskelbt karą An- tik pagal korteles tegalima Vengrijoj gaut pirkt apri- botą kiekį riebalų, cukraus ir mulo. Daugiai įvairių maisto dalykų išvežama į Vokietiją, ir nuo karo pra- džios pragyvenimas Vengri- joj pabrango 30 procentų.

Didelis skaičius Rumuni- jos gyventojų vaikščioja pu- siau alkani. Pirkimas val- gio produktų labai apbrėtas. Įvesta karinė duona—juos- vas mišinys įvairių grūdų. Dideli daugiai visokių mai- sto dalykų nuolat išgabena- mi į Vokietiją.

Bulgarijoj uždrausta val- gyt mėsa per dvi dienas kas savaitė.

O Vengrija, Rumunija ir Bulgarija yra derlingi kraš- tai.

Paryžius. — Vokiečių už- imtoje Francijos dalyje yra daugiau kaip milijonas be- darbių; vien tik Paryžiaus srityje jų esama 800 tūk- stančių. Jų šelpimas menkas ir jau dabar jie pusiau al- kani; o žiemą bus dar blo- giau.

CIO Vadas J. L. Lewis Š- vakar Kalbės per Radio New York. — Ši penkta- dienį nuo 9 iki 9:30 val. va- kare kalbės per radio John L. Lewis, CIO unijų pir- mininkas. Jis dėstys, kurią partiją darbininkai turėtų remt šiuose prezidentinio- se rinkimuose. Lewiso kalba bus paskleista per 300 radio stočių. Tatai kaštuosią \$60- 000. Spėjama, jog kaštus ap- mokės CIO unijos bei Ne- partijinė Darbo Lyga.

Francijos Stovyklos Vokiečiams Berne, Šveicarija. — Cia gauta pranešimas, kad Francija leis vokiečiam nau- doti francūzų karo laivų ir lėktuvų stovyklas Francijoj ir jos kolonijose.

Hitleris Pavarysias Petainą iš Francūzų Valdžios London. — Neoficialiai pranešama, kad Hitleris planuoja pavartyt dabartinį Francijos ministerį pirmi- ninką maršalą Petainą, o jo vieton pastatyti vice-prem- jerą Lavali. Nes Petain ne- gana sandarbininkaujas su vokiečiais.

Vokiečių Taikos Sąlygos Francijai Eina girdai, kad vokiečiai darysią taiką su Francija L. Lewis, CIO unijų pir- šitokiomis "lengvomis" są- lygomis: Prijungt Vokietijai Elzas- Lotaringiją, o Italijai per- vest Nice, Savoy, Korsiką ir Tunisiją. Už tai vokiečiai leistų Francijos valdžiai su- grįžt į Paryžių ir sustiprint jos karo jėgas francūzų ko- lonijose.



# LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY  
**The Laisve, Inc.**  
 every day, except Sunday  
 Established April 5, 1911  
**417 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK**  
 Tel. Stagg 2-8878  
 President . . . . . Jos. Kalrys  
 Secretary-Treasurer . . . . . J. Gaslunas  
 Editor . . . . . Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$5.50
United States, six months	\$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.25
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$5.50
Canada and Brazil, six months	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

## Išmintingasis Redaktorius

„Naujienos“ rašo:  
 „Lietuva galės nusikratyti sovietų jungo tikrai per kovą. Bolševikai turės būti išvyti iš Lietuvos. Kas ir kokiu būdu juos išvys, čia mes nesvarstysime...“

Mums atrodo, kad šis mokyto „Naujienų“ redaktoriaus pasakymas reiškia tiek, kiek sakysim, reikštų, jei jis saktų: žemės sukimas aplink savo ašį ir aplink saulę bus sulaukytas. Kas ir kokiu būdu ji sulaukys, čia mes nesvarstysime.

„Naujienų“ mokslinčius sovietų vyriausybę jau verčia per pastaruosius 23 metus. Jis ją vertė ir tebeverčia. O toji valdžia, toji sistema vis labiau įsistiprina, vis darosi drūtesnė ir Sovietų Sąjungos sienos plečiasi ir plečiasi.

Kas gi galėtų išvysti sovietus iš Lietuvos? Lietuvos žmonės, aišku, juos nevy, kadangi jieji yra iš žmonių, tu pačių žmonių pastatyta, — pastatyta laisvai, demokratiškai, per rinkimus.

Tai kas gi kitas „bolševikus išvys iš Lietuvos?“ Veikiausiai Grigaitis mano, kad tą padarys Hitleris. Taip mano kunigai. Taip mano ir tautininkai fašistai. O kadangi jie taip mano, tai jau dabar šaukia Amerikos lietuvius aukoti pinigų ir siūsti juos hitlerinėn Vokietijon buvusiems smetoniškiems žvalgybininkams, kurie dabar Hitleriui šnipinėja. Bet toks manymas, tai, pasakius nedaugiau, yra savęs apsigaudinėjimas ir apgaudinėjimas kitų.

Jeigu Lietuva, kai ji pasiskelbė tarybine, nebūtų įstojusi į Sovietų Sąjungos tautų šeimą, tai, aišku, nebūtų buvę sunku tokią paskirą darbo žmonių respubliką sunaikinti. Bet gi ji tokia nėra. Ji įstojė į SSSR. Na, o SSSR šiandien yra viena galingiausių valstybių pasaulyje. Ji pasirodusi kiekvienam bile kurios tarybinės respublikos pasikėsintojui užduoti smūgį tokį, kad jis nuo jo vargiai galėtų atsikelti.

Tai čia, štai, ir pasirodo, kad toki žmonės kaip Grigaitis, plepdami apie „išvijimą iš Lietuvos bolševikų,“ jie taip kalba ne tam, kad jie tikėtų savo žodžiams, bet tam, kad jie nori tą matyti ir tuo nori apgauti savo skaitytojus.

## Meilė Darbui, Meilė Žmonėms...

Idomu skaityti šių dienų Lietuvos spaudą. Idomu tuomi, kad joje atsidaro prieš skaitytojo akis kampelis naujo pasaulio, — pasaulio, kuris bus įkurtas Lietuvoje ir, aišku, lgainiui ant viso žemės kamuolio.

Šių dienų Lietuvos spauda didžiausią dėmesį skaitytojo kreipia į darbą. Dirbti gerai, sąžiningai, dirbti stachanoviškai — tai didžiausias Lietuvos darbo žmonių uždavinys, — visų darbo žmonių, darbininkų, valstiečių ir inteligentijos.

Jeigu prie smetoniškojo režimo Lietu-

vos spaudoje matėme paveikslus įvairių ponų ir ponų su plačiais apie juos prašymais, tai dabar, naujosios Lietuvos spaudoje paveikslai telpa dažniausiai tu žmonių, kurie pasižymi darbštumu, sumanumu darbe.

Kadaise Kalininas pasakė, kad vyriausios kvalifikacijos naujosios Sovietų Sąjungos genterkarts turėtų būti:

„Pirma: meilė; meilė žmonėms, meilė dirbančiosioms masėms. Antra: teisingumas. Trečia: drąsa. Ketvirta: draugiškumas. Penkta: meilė darbui.“

Kalininas pasakė, kad neužtenka tik mylėti darbą. Reikia žiūrėti, kad visi dirbtų. Nes jeigu yra žmogus, kuris valgo ir geria, bet nedirba, tai jis gyvena kito darbu.

Šie dėsniai, matyt, yra taikomi ir Lietuvos žmonėms. Juose norima išauklėti meilę darbo žmonėms, meilę darbui, drąsa, teisingumas, pavyzdinga dora.

Tas viskas neįmanoma išauklėti ten, kur viešpatauja žmogaus žmogumi išnaudojimas. Bet ten, kur tam išnaudojimui pakertami pagrindai — pilniausiai galima.

Aišku, tam ims laiko. Tai ne vienos dienos darbas. Bet tatau bus pasiekta!

## Kiaušiniai Republikonų Kandidatai

Pereitą trečiadienį republikonų kandidatą Wendell Willkie Čikagoje ir vėl apmėtė negerais kiaušiniiais. Tai jau kelintas sykis jis gauna kiaušinių, plytų ir kitokių „dovanų.“

Kyla klausimas? Kas gi jį mėtė tais kiaušiniiais? Demokratai, p. Roosevelto šalininkai? Ar republikonai, paties Willkės šalininkai?

Tai yra klausimas, į kurį dabar sunku atsakyti. Vieni kaltina kitus. Republikonai sako, jog tai demokratų šalininkų — sufanatikėjusių žmonių arba pasamdytų chuliganų — darbiai. Na, o demokratai sako, kad patys republikonai pasamdo chuliganus, kurie svaido Willkie viskuo, kad jį padarius kankiniu, kad už tą viską apkaltintų demokratams.

Ne tiek čia svarbu, kurie tą daro. Svarbu pabrėžti tas, kad tokis chuliganizmas negali būti toleruojamas kultūringo tautoje. Tai yra žiaurus, žemos rūšies darbas.

Tenka pabrėžti tatau, kad tarp demokratų ir republikonų kandidatų į krašto prezidentus pamatinio, principinio skirtumo nėra. Nesant principinių skirtumų pamatiniais klausimais, bandoma dirbtinai sudaryti triukšmeliai, kad atkreiptų visuomenės dėmesio į rinkiminę kampaniją.

Kad demokratai gali griebtis tokių priemonių, kaip kiaušiniiais ir kitais daiktais svaidinimas republikonų kandidato į prezidentus, galima daleisti. Jeigu demokratų partijos galva, p. Flynn, griebiasi tokio dalyko, kaip teroro prieš Komunistų Partiją New Yorko valstijoje, tai kodėl jis nesigriebs viršpaminėtų priemonių savo oponentų kandidatui „nugalėti.“

Bijodami, kad komunistų šalininkai, balsuodami už savo partijos kandidatą Earl Browderį, neatitrauktų balsų nuo Roosevelto, demokratų šulai naudoja pikčiausias priemones neleistis Komunistų Partijai pastatyti savo sąrašo sekamuose prezidentiniuose rinkimuose New Yorko valstijoje.

Demokratų partijos šulai, matyti, yra didelėj desperacijoj. Jie todėl visokias priemones naudoja savo politiniam kailiui gelbėti.

Tuomi jie, aišku, kerta smūgį pačiai amerikinei sistemai, pačiai demokratijai. Kiekvienas nuosirdus amerikinės sistemos, amerikinės demokratijos šalininkas privalo prieš tokias reakcininkų priemones griežtai pasisakyti.

## Meksikiečių Protestai prieš Companyso Nužudymą

Mexico City.—Darbo unionos ir įvairios pažangūnų organizacijos Meksikoje protestuoja, kad Francijos valdžia išdavė Luisą Companysą, buvusį prezidentą savivaldiškos Katalonijos, Ispanijoje, į nagus fašistinio ispanų diktatoriaus generolo Franco.

Jau kelios dienos atgal pranešta, jog Companys su-

šaudytas pagal Franco karinio teismo sprendimą. Respublikiečiams — lojalistams pralaimint kra, Companys buvo pabėgęs į Franciją.

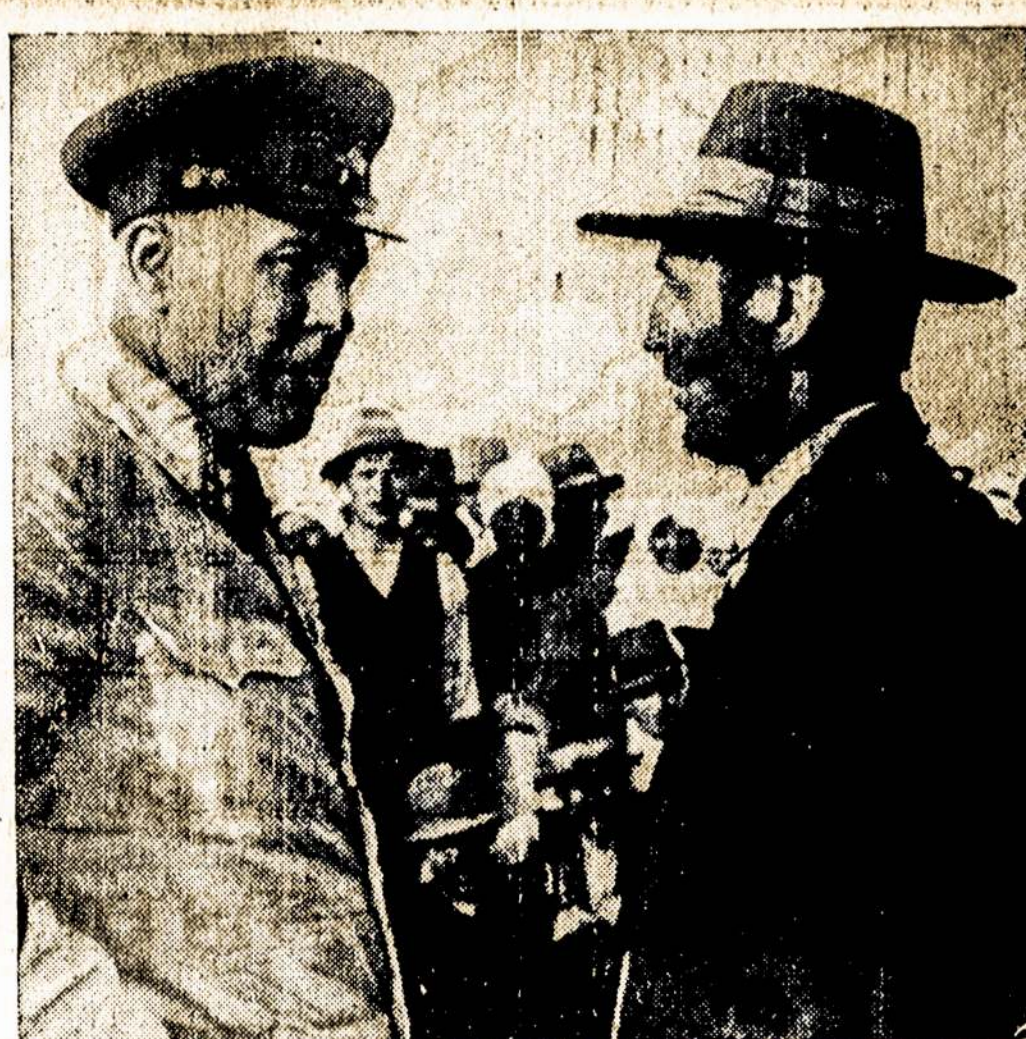
Meksikos uijistai ir šiaip progresyviai žmonės dėl to ruošia demonstracijas prieš Francijos ir Vokietijos atstovybes ir konsulatams.

Roma, spalio 22. — Italai sakosi nusprendinę šešis prekinis an lų laivus Raudonojo Jūroj.

## Generolas Franco Šaudo Ispanų Respublikiečių Vadus

Madrid, Ispanija. — Generolo Franco karinis teismas nusmerkė sušaudyt socialistą Antonio Montillą ir keturis kitus vadus buvusios Ispanų Respublikos.

Bucharest, Rumunija. — Suimtas Josef Beck, brvęs Lenkijos užsieninis ministras, kuris buvo pabėgęs iš koncentracijos stovyklos Rumunijoje.



Sovietų Sąjungos maršalas Simas K. Timošenko susitinka su savo broliu valstiečiu Bessarabijoje. Jie nebuvo maţesi per 20 metų, po to, kai Simas išvyko Sovietų Sąjungon, ten kovojo, mokėsi ir patapo maršalu. O jo brolis Efimas, pasilikęs Bessarabijoje, prisilętoj Rumunijos ponų, vargą vargo.

## Suvalkų Krašto Ūkininkų Provokatoriai

### Politinių Bylų Puslapius Pavarčius

Tautininkų režimo laikais, be abejo, didžiausiu provokatorium buvo Jonas Stadzevičius, pasivadinęs Statkum.

Provokatorių karaliui žvalgybos viršininkui Statkui už provokacijas ir sosoto saugojimą Smetona taip gerai atlygindavo, kad Statkus dvejus trejus metus pabuvęs žvalgybos viršininku netoli Radviliškio įsigijo puikų dvarą su mūriniais triobesiais.

Kai po 1934 metų birželio 7 d. Kubilijūno pučo Statkus iš žvalgybos turėjo pasitraukti, tai vis tiek jis nebuvo apleistas: Tūbelio ministerių kabinetas Statkui paskyrė stipendiją Francijoje studijuoti, o kad jam nereikėtų, kaip kitiems stipendijas gražinti, tai jis buvo laikomas žvalgybos valdininku užsienyje ir per mėnesį gaudavo algos daugiau kaip tūkstantį litų.

Kariuomenės teisme sprendžiant plečkaitininkų Slavinsko ir kt. bylą paaiškėjo, kaip Statkus su savo padėjėjais traukia pade-markliniojo ūkininkus ir darbininkus į „plečkaitininkų“ avantūrą, o paskui uždaro į kalėjimą.

Visoje Lietuvoje Statkus išgarsėjo su „Laisvės kovotojų sąjunga“, kurią jis organizavo provokatoriaus Barzdžiaus ir kt. pagalba; jie Rygoje net laikraštį („Laisvės Kovotoja“) išleido ir Lietuvoje platino, o tam laikraščiu straiptinius Statkaus agentai surinko iš kunigų ir klerikalų veikėjų. „Susekęs“ „Laisvės kovotojų organizaciją“ Statkus korespondentams davė didelį „pasikalbėjimą“, bet provokacija buvo taip aiški, kad už tą „pasikalbėjimą“ Tūbelis Statkaus ko tik neišvijo.

Statkaus palikuonys Povilaitis su Bortkevičium ėjo pramintais takais ir mielai naudojosi provokacijomis ir teroru. Tie slykštūs kovos metodai buvo ypač praktikuojami Suvalkų krašto ūkininkų sukilimo metu.

Suvalkų krašto ūkininkų bruzdėjimas Smetoną labai išgąsdino, o tam bruzdėjimui nuslopinti Povilaitio vadovaujama žvalgyba kovoje su ūkininkais vartojo klasią, provokacijas ir žudė nekaltus bėginklius vals-

tiečius. Tai liudija, be kita, ir valstiečių bylos.

1931 metais spalio 10 dieną dujų kameroje buvo nužudytas Aleksandras Maurušaitis.

Maurušaitis buvo kaltinamas, kad 1936 m. Suvalkų apylinkėje kurstęs ūkininkus ir užpuldinėdavo gyventojus, nepriširdandčius prie ūkininkų streiko. Tačiau nągrinėjant Maurušaičio bylą paaiškėjo, kad smarkiausias „maištininkas“ buvo Petras Mickus iš Marijampolės.

Pirmiausia Mickus atvyko pas Marijampolės apylinkės ūkininką Adolfą Barkauską ir stengėsi jį įtraukti į savo pinks. Mickus Barkauską kvietė dėtis į ūkininkų bruzdėjimą, siūlė ginčyk, net pinigų siūlė, kad tik Barkauskas pradėtų veikti. Tačiau Barkauskas Mickų išsifravo ir laikėsi neutraliai. Kai Barkauską Mickui nepavyko į „streiką“ įtraukti, tai jis pats padegė ūkininko Kedžio trobesius, o žvalgybai pranešė, kad Barkauskas padegęs.

Žvalgyba Barkauską suėmė, sudarė bylą ir atidavė teisti Marijampolės apygardos teismui, tačiau teismas konstatavo (sprendimu sumetimuose), kad „Mickus nepatikimas liudytojas, dirbęs žvalgybos atlyginamas.“

Bet Mickus rankų nenuleido, jis atsidūrė Vilkaviškio apskrityje ir pradėjo ūkininkus verbuoti. Čia Mickus surado auką. Toje apylinkėje policijos persekijamas slapstėsi Al. Maurušaitis. Per neatsargius žmones Mickus suėjo kontaktan su Maurušaičiu ir pradėjo veikti.

Mickus buvo labai drąsus ir veiklus, „nebijoj“ policijos. Jis padegė ir sudegino buv. ministerio Aleksos kelis javų kūgius, ūkininkams parūpino ginklų.

Suv. Kalvorių valsčiuje, Trakiškių km. Mickus padegė J. Rutelionio ūkio trobesius, o Rutelionienė rasta užsmaugta ir apdegusi. Mickus su savim vedėsi ir į „ūkininkų bruzdėjimą“ įtraukti kuo daugiausiai žmonių, jis labai įkalbinėjo ūkininką A. Marozą, Budingų, Veiveriuose K. Gustaitį, J. Šalaševičių prie Ljudvinavo ir kt.

1936 m. rugp. 27 d. Mickus Maurušaitį nuvedė į

Ljudvinavo valsč., Triobiškių km. pas ūkininką Botyrių, o pats Marijampolės atvyko su 15 žvalgybininkų ir šaulių Maurušaičio suimti.

Maurušaitis pirma buvo persautas, o paskui suimtas.

Kariuomenės teismas, pulk. leit. Lapsiui pirmininkaujant, Maurušaitį nubaudė mirties bausme. Maurušaičio byloje svarbiausiu liudytoju buvo provokatorius Mickus.

Taip buvo sufabrikuota Maurušaičio byla ir mirties sprendimas maurušaičiui įvykdytas.

Didelio pasiūlykštėjimo vertas įvykis buvo 1935 m. lapkričio 12 d. Slabadų valsč.

Marijampolės saugumo policijos agentūros vedėjas Stasys Tareila tardydamas Leoną Brazauską iš jo sužinojo, kurie ūkininkai yra nusistatę prieš Smetonos valdžią. Tai sužinojęs, Tareila pasiėmė keletą valdininkų ir tą patį Brazauską ir, persirengęs ūkininkų drabužiais, nvyko į Daržininkų km., Slabadų valsč., pas ūkininką J. Alkevičių. Pas

Alkevičių buvo sukviesta daugiau apylinkės ūkininkų ir jie suagituoti eiti nuginukuoti šnipų (ir šiaulių) Skladaičio, Kerežiaus, Skatiko ir kt. Žvalgybininkai ūkininkus nusiviliojo prie Kerežiaus namų, bet ūkininkai suprato, kad tie „streikininkai“ juos traukia į provokaciją, tai pradėjo visas puses bėgti. Tareila ir jo gaujos dalyviai supykę, kad ūkininkai atsisako „užpuolime“ dalyvauti — pradėjo į ūkininkus šaudyti.

Ūkininkas J. Alkevičius žvalgybininkų buvo vietoje nušautas. Ūkininkai, šauliai „užpuolikai“ buvo patraukti tieson ir Apeliacinių rūmų teisiams, o tikrieji kaltininkai su Tareila priešakyje buvo patikimais liudytojais.

Tačiau ir Rūmai susisarmatijo — kaltinamusius pripažino „kaltais“, bet nubaudė tik po 2-3 mėnesius lygtinai.

Tačiau nei tos purvinos ir kruvinos priemonės Smetonos režimo neišgelbėjo, valstiečiai su visais darbo žmonėmis sulaukė laisvės ir šviesaus gyvenimo.

J. K-kis.

## Anglų Kalboj Knygos ALDLN Nariams

Kasmet Literatūros Draugija duoda jaunuoliams anglų kalboj knygas. Tik tie jaunuoliai gauna knygas, kurie moka \$1.50 duoklių, tai yra pilną duoklę. Yra draugų, kurių vaikai moka po 10 centų į metus ir jie reikalauja knygu. Aišku, kad Draugija negali už 10 centų duoti knygas. Ir taip Literatūros Draugija jauti nuoliams daugiau knygomis duoda, kaip iš jų gauna.

Mes anglų knygas nespausdiname, jas perkame iš kitų spaustuvų. Kad ir šių metų setai yra po \$3 reguliarės kainos. Mes gauname 40% nuolaidą, tai vis vien dar sumokame po \$1.80 už setą. Mes duodame taip brangias jaunuoliams knygas todėl, kad norime jiems padėti pakėlime žinojimo. Šių metų anglų knygų setai yra:

Setas No. 1  
 „Three Ways of Modern Man“—by Harry Slochower, mokslo veikalas.  
 „Salute to Spring“—by Meridel Le Suer, apysakas.

Abi knygos turi 440 puslapių, apdarytos, tikroji kaina \$3.00.

Setas No. 2  
 „Jews Without Money“—by Michael Gold, apysaka.  
 „Son of The People,“ by Maurice Thorez, biografija.

Abi knygos turi bendrai 550 puslapių, apdarytos, kaina \$2.25.

Setas No. 3  
 „The Illustrated World History,“ edited by Sir John Hammerton and Dr. Harry Elmer Barnes. Knyga turi 1,152 puslapių, 1,000 paveikslų, 800,000 žodžių, aprašo 10,000 dalykų ir turi visų laikų pasaulio žemlapius. Apima iki dabartinio laiko. Jos kaina buvo \$3. Ją gauna Literatūros Draugijos nariai. Gražiai odos viršais apdaryta.

Setas No. 4  
 „Red Planes Fly East!“,—by Piotr Pavlenko. Istorinis apysaka, turi 524 puslapius, gražiai apdaryta, kaina buvo \$2.00.

Prasomė nariams pasirinkti

ti, kurie jums setai geriau patinka ir per kuopų sekretorius pranešti. Kurį kuopų nariui nepraneš, kurį setus pasirinko, tai tiems bus pasiūsta pagal centro nuožūrą.

D. M. Šolomska,  
 ALDLN CK Sekretorius.

## Klausimai ir Atsakymai

Klausimas:  
 Gerbiama Redakcija: Malonėkite atsakyti į šį klausimą: Amerikos pilietis, kuris jau seniai nedirbo niekur, o tik per 3 metus iki 1938 m. dirbo W. P. A. darba, ar jis rokuojamas darbininkas ir ar jis gali gauti Old Age Pension sulaukęs 65 metų?

„Laisvės“ Skaitytoja.

Atsakymas:  
 Jau daugeliui draugų esame atsakę, kad tų visokių pensijų ir „social security“ informacijų įieškoti ant vietos valdžioske įstaigose. Tie klausimai taip įvairūs, surišti su taip daug visokių legalumų, jog mes jokiū būdu negalime į visus tiksliai atsakyti. Bijome, kad klausėjai nebūtų suklaidinti netiksliomis informacijomis.

Kad ir šiame atsitikime: Pagal įstatymus, W.P.A. darbininkai nėra skaitomi reguliariais darbininkais ir nepaeina po Social Security sistema. Tačiau ir tokie žmonės, sulaukę 65 metų, gali gauti pensiją iš taip vadinamo Old Age Assistance fondo. Bet tas, iš antros pusės, surišta su įvairiais įvairių valstybių patvarkymais — kiekviena valstija turi dar savo įstatymus ir sistemas. Ot kodėl mes čia iš Brooklyn negalime draugams visuose Amerikos kampuose suteikti reikalingų, tikslių ir teisingų informacijų tų pensijų reikalais.

Tokiam reikalui iškilus, daug geriau tuojau kreiptis savo mieste arba artimiausiam mieste prie Social Security Board ir reikalauti visų informacijų. Jų gi pareiga tokias informacijas teltui suteikti kiekvienam.





## Uodas Baisesnis ir už Liūtą

“Uodas yra vienas pavojingiausių gyvių pasaulyje,” pasakė vienas mokslininkas. Ir mes visi sutiksim su ta nuomone, kai paskaitysime, kas seka žemiau. Mes pasakysime net, kad uodas yra baisesnis, pavojingesnis už liūtą.

Liūtų yra Afrikoje. Bet prieš juos Amerikoje nėra daroma kvarantinės. O prieš Afrikos uodų veislę

### BIČIŲ PAVOJUS AUTOMOBILISTAMS

Amerikoj kas metai žūsta didokas skaičius automobilių todėl, kad bitės įgilia vairuotojus. Bičių užpultas bei įgiltas automobilio vairuotojas dažnai taip išsiplaško, kad praranda mašinos kontrolę. O bitės kartais apspinta kelią, jog nėra kaip automobiliui prasielenkti.

Aklas Gelbėtojas nuo Bičių Neretai pasitaiko taip ir New Yorko dalyje Bronx. Ten atsirado, todėl, ir “mechanikas” nuimt bites nuo kelio. Tai neregys vyras vardu Lloyd Jones, buvęs knygvedis, kuris apako apie 12 metų atgal.

Kai jis tam darbui pašaukiamas, jo motina, 85 metų senelė, nuveda jį į bičių apgultą vietą, ir jis tam tikru šepėčiu sukupia bites į paprastą popierinį maišėlį.

Iš pradžios bitės dažnai įgildavo patį Jonesą, o dabar retai kada jam taip pasitaiko. Jis, kad ir nematydamas, išmoko, kaip su jomis elgtis.

Praeitą vasarą New Yorko parkų valdyba pašaukė Jonesą nuimt bičių spiečių nuo medžio prie vieno didelio apartamentinio namo. Ili-poj jis į medį kopėčiomis; suslavė kokius 30 tūkstančių bičių į maišą ir sveikas nulipo žemyn, nė vienos bitės “nepabučiuotas”. Bet vos tik vienas parkų viršininkas prisitariant prie medžio, kur darbuos Jones, tuoj bitės ir “dūrė” tam pašaliečiui.

Ypač dažnai auto-busų vairuotojai šaukia Jonesą suimt bičių spiečius nuo vieškelio arti Bronxo Washingtono tilto. Jones pats turįs 300 tūkstančių bičių, kurios jam per metus sunėša apie 125 svarus medaus.

Nors jis ir gerai apsidarė su bitėmis, vis dėlto prisidengia veidą eidamas pas jas.

### CHEMINIS AMERIKOS RUOSIMAS KARUI

Praeitą savaitę New Yorke įvyko suvažiavimas Dažymo Chemikų Susivienijimo. Jame kalbėdamas, Harry L. Derby, direktorius Fabrikantų Visasališko Susivienijimo, tvirtino, jog chemikalų pramonė Amerikoje yra pilnai priruošta gaminti smarkiausias sprognius ir kitas karo medžiagas.

Ir daromos tvirtos kvarantinės Pietinėje Amerikoje, Brazilijoje. Kodėl? Todėl, kad ant to mažo, bet matomo gyvio—uodo kūno gyvuoja nematomi gyviai, kurie uodo kandumu įėję į žmogaus kraują padaro jam maliarijos ligą, daug aršesnę už kitas maliarijas arba karštinges, arba drugius.

Tasai afrikinis uodas, — *anopheles gambiae* (toks jo mokslinis vardas) atvažiuo francūzų laivų linija į Braziliją, Natal'o uosta. Mokslininkai gydytojai tai pajuto, ir visos valdžios Pietų Amerikoje pradėjo įvesti apsaugą, prieš tą menką gyvį—uodą. Jungtinės Valstijos taip pat stovi atsargoje. Didžioji Britanija seniau jau tuo susirūpinusi, nes Pietų Afrika josios kolonija veisianti tuos uodus.

Seniau geltonąjį drugį buvo išnaikinę Amerikoje. Taip buvo bent manoma. Paskui, keliaujant po raištus-džiungles Pietų Amerikoje atrasta uodų su tam tikra geltonojo drugio veisle. Taigi geltonasis drugys Amerikoje nėra išnaikintas. Tik tiek gerai, kad į tas džiungles mūsų civilizuotiems keleiviams, ypač biznieriams neturi biznio eiti, tai neparneša tos ligos. O mokslininkai, kurie tą ligą tyrinėja, yra skiepijami prieš geltonąjį drugį. Taip, dar neseniai Rockefellerio Fundacijos mokslininkai atrado tokius skiepus. Tie skiepai vadinami—

#### Virus 17 D.

Jau daugiau, kai milijonas žmonių yra taip įskiepyti Amerikoje. Bet Afrikos gambijos uodo nešama maliarija, galimas daiktas, tų skiepu nebijo. Dėl to tas uodas yra pavojingesnis už Afrikos liūtą. Liutai čia ne-atplaukia, o uodai jau atplaukė laivu į šį vakarinį kontinentą.

Amerikos sveikatos ribos yra toli, toli,—Afrikoj, Azijoje, visam pasaulyje.

Taip pat ir kitų šalių sveikatos rubežia? siekia tolimas žemės kamuolio dalis. Tai dėl to, kad biznio įeškodamas svietas važinėja po visą pasaulį taip, kaip ūkininkai, po savo apygardos jomarkus.

Visos tautos rūpinasi bendrai apsiginti nuo didelių “pavietrių”. Tarptautiskumas bent tuo žvilgsniu yra tikras. Tas parodo, kad jų politiniai bizniškas suklerimas, jų karai turės kada nors išnykti, o visuotinas tarptautiskumas įvykti.

Šiandien kiekviena šalis savo sveikatai apsaugoti pastoja kelią naujoms ligoms už tūkstančių mylių. Tai daro ne tik apsaugojimui dabar gyvenančių žmonių, bet ir tų milijonų, kurie dar gimė. Taip daro “civilizuotos” šalys. Kad jos taip pastotų kelią savo žudynėms, karams, kad savo piliečių arba valdinių nežudytų karo laukuose, nenaikintų silpnųjų tautų, tai jos būtų tikrai civilizautos.

J. Baltrušaitis.

## “GALVOJANČIOS” MAŠINOS

Tai nėra pagyras, bet tiesa, jog anglai turi mašinas, kurios iki tam tikro laipsnio apėiuopia vokiečių orlaivius. Tos mašinos vadinamos “prediktoriais,” reiskia, iš anksto pasakytomis arba pranašautojais.

Prediktorius turi kelias rodykles. Viena rodyklė pasukama taip, kad rodytų, kuria kryptim prieš lėktuvą skrenda; antra rodyklė nutaikoma, kad matosi, kaip aukštai lėktuvas lėkia; trečios rodyklės pasukimu yra patiriama, kaip greit prieš lėktuvą skrenda. Yra ir daugiau rodyklių įvairiems tikslams. O iš tokių parodymų ir susidaro nusakymas, kurlink orlaivis lėks bent kokią sekundą kitą.

Dar akurčiau šiuo mašina parodo kariui šaudančiam iš kanuolės, kaip ją nustatyt, kad pataikyt į orlaivį. Pirm pradedant šaudyt, tačiau, karininkas pa-

daro tulus pataisymus, atsižvelgdamas į vėjo greitumą, jo kryptį ir tulus kitus oro dalykus.

Bet dažnai, kai iššauta kulka lėkia aukštyn, orlaivis ūmai pasuka į skirtingą pusę, ir tada šovinyš nepataiko į jį.

Visas kanuolės nutaikymas su pagalba prediktoriaus yra atliekamas per vienos sekundos dalį; o jeigu reiktų visa tai apskaitliuot žmogui be tokios mašinos pagalbos, tad ir geriausias specialistas turėtų sugaist kelias minutes.

Jog ši anglų mašina gana sekmingai veikia, tatau liūdi ja ir Sovietų korespondentas. Anglų karininkai leido jam per ištisą naktį tēmyt, kaip šaudo priešlėktuvinės jų kanuolės nustatomos pagal grėitai ir lengvai gaunamus nurodymus iš tos mašinos.

Garsus anglų mokslininkas

Haldane vadina ją viena iš “galvojančių” mašinų. Jis primena ir įvairias naujoviškas skaičiavimo mašinas. Viena tokia mašina per kelias minutes atlieka tokius didelius ir painius skaičiavimus, kad žmogus turėtų praleist kelis mėnesius laiko tokius skaičiavimus padaryt, nežūrint, kaip jis būtų gabus ir mokytyas šioje srityje.

Profesorius Haldane kritikuoja nepažangius mokslininkus, kurie priešingi skaičiavimo mašinoms, kurie perša, kad patys žmonės tiesioginiai darytų visus skaičiavimus. Jie savo nustatymu yra panašūs į tuos senovės inteligentus, kurie priešindavosi vartojimui geometrijos ir kitų matematikos šakų praktiškiem darbam.

Tie senoviečiai sakydavo, kad tai, girdi, būtų “gryno mokslo pažeminimas”.

—N. M.

## Kas Yra Nuovargis? Kaip Jį Pašalinti?

Nors žmogus ir nieko nedirbtų, vis tiek jam reikalingas bent miego poilsis. Nes jo kūno organai patys atlieka gyvybei ir sveikatai privalomą darbą, todėl jie savaimi pavargsta, dėvisi ir užsiteršia atmatomis nuo nusidėvinčių audinių. Juk širdis nuolat tvakisi; kraujas vaikščioja savais keliais; plaučiai veikia, sendami deguonį iš oro ir pašalindami angliarūgštes dujas. Be sustojimo eina darbas celių-narvelių atgimimo bei pasinaujinimo. Net ramiausiai sėdint ar stovint, turi dirbti tam tikri raumenys ir kremzlės, kad palaikytų kūną tokioje pozicijoje. Be paliovos vyksta jei ne virškinimo, tai kūno apsaivalymo veikla per inkstus, žarnas, odą, ir tt. Kiekvienas girdimas garšas, kiekvienas į akį patenkąs šviesos spindulys, vandens gurkšnio nurijimas ir tūkstančiai kitų juntamų ir neįtamtų kūno veiksmų-funkcijų vis eikvoja žmogaus energiją ir sudaro kiekį atmatinių medžiagų, nuo kurių apsaivalyt reikia poilsio.

Nepalygint labiau reikalingas poilsis žmogui dirbančiam fizini ar protini darba; to reikia ne tik sveikatai ir gyvybei palaikyti, bet paties darbo našumui. Nes kada žmogus pavargsta, jo darbingumas mažėja arba ir visai pranyksta.

Visi gydytojai aiškina nuovargį tuom, kad dirbant arba net ir šiaip tik budint, kūne prisirenka jo audinių eikvojimosi medžiagos, kurios nuodija organizmą.

Poilsio laiku, kada kūnas pasilieka ramybėje, kraujas vėl greičiau ir laisviau gali apvalyt jį ir geriau patiekt maitinamųjų medžiagų įvairiam kūno audiniam. Organizmas tuo būdu atsistato, pailsi ir gali iš naujo tinkamai dirbti.

Nekalbant apie miegą, reikalingas poilsis ir budėjimo laiku; bet po protinio darbo jis turėtų būt kitokios rūšies kaip po fizinio. Rankų darbą dirbus, poilsui tinka teatras, judamieji paveiksiai, skaitymas, pasėdėjimas parke—žodžiu sakant, ramybė.

Po protinio darbo patartina pasivaikščiot tyrame ore, pažaist, pasimankštint kokių sportu; trumpai tarus, protinio darbininko poilsis turėtų būt judrus.

Bet viename ir kitame atsitikime pats jau darbo pertraukimas, kad ir keliom minu tēm, pasišnekučiavimas, pajuo kavimas arba tik šiaip pabuvimas tarnauja kaip naujintojas fizinių ir protinių jėgų.

Kai kurie fabrikai patyrė, jog kas valandą duodant darbininkam pasilsėt po ketletą minučių, jie per dieną daugiau darbo atlieka. Tik, deja, labai mažai kur dirbyklose įvesti tokie valandiniai poilsiai.

Žmonės, kuriem tenka per ilgą valandas skaityti rimtus raštus, patyrė, jog kas keli puslapiai pasilsint po vieną kitą minutę, jie

per dieną daugiau perskaito, geriau atsimena ir mažiau pavargsta, negu jei būtų skaitę be jokios pertraukos. Juo labiau reikalingi poilsio tarpukai, kai žmogus ką rimtesnio rašo arba mokslo dalykus studijuoja. Taigi ne veltui jau nuo senų laikų mokyklose yra daromos kas valanda pertraukos kokių 10 iki 15 minučių.

—N. M.

### STEBĖTINAS SENAS LAIKRODELIS

Newyorkietis laikrodininkas Max Low turi šimto metų senumo kišeninį laikrodėlį, padirbtą Sveicarijoje. Automobilų fabrikantas H. Fordas siūlė jam tūkstantį dolerių už tą laikrodėlį, bet Lowas neparduoda.

Šis laikrodėlis gana garsiai išmuša ne tik valandas, bet ir minutes. Tai naktį be žiburio visuomet galima tikrai sužinot laiką, tik paspaudus tam tikrą laikrodėlio knypkį: tada jis ir skambina valandas ir minutes.

### 160 Milijonų Metų Palaikai New Jersey Driežas

Vienas mokinyš New Jersey valstijoj pirm kelių metų surado kasamame sklepe kaulus neapsakomai seno gyvio, vadinamo aetosauru, kuris panašus į driežą. Po išsamų tyrinėjimų, dabar profesorius M. E. Johnsonas, tos valstijos geologas, paskelbė, jog šis driežas ten gyveno 160 milijonų metų atgal, toli pirmiau, negu pasirodė bet koks žmogus plokte, kurį dabar užima New Jersey valstija.

Tas aetosaurus buvo apie trijų colių aukščio ir pusantros pėdos ilgio, ir jo kūnas buvo apatagės savotiškais raginiais šarvais, tartum mažiukėmis stogo čerpėmis.

### Matomi Garsai Ore nuo Kanuolių Trenksmo

Kai anglų priešlėktuvinės kanuolės neseniai giedriame ore šaudė į vokiečių lėktuvus, mokslininkas A. Blackie pastebėjo judančius tamsius vingiuotus ruožus ir atrado, kad šie ruožai pareina iš to, jog kanuolių trenksmai taja kryptim praretina orą, o saulės spinduliai persilaužia, pereidami per praretintą orą.

Blackie sako, tai panašu, kaip kad saulei šviečiant negilaus vandens bangėles daro tamsius ženklus ant dugno.

### Oras Einąs Siltyn

Washington. — Žemės Fizikų Sąjungos mokslininkai užpereitą savaitę paskelbė, kad nuo 1900 iki šiol oras ant žemės abelnai šjo šiek tiek šiltyn, nežūrint, jog atskirose vietose kai kur pasitaikė ir šaltesnių sezonų negu paprastai.

## Kas Yra Elementas ir Principas?

Senovėje buvo sakoma, pasaulyje yra keturi elementai: žemė, oras, ugnis ir vanduo.

Bet šie dalykai nėra elementai. Čia, kaip kiekvienas gali suprast, eina kalba apie gamtą, geriau sakant, apie medžiaginę gamtą, arba gamtinę medžiagą.

### Tigro Atkakli Kova Su Automobiliumi

Sovietiniame Tadžikistane didelis tigras užpuolė vieną pašto automobilį. Tada automobilis pradėjo lėčia važiuoti, o laiškininkas, sėdėdamas jame, emė į tigrą šaudyt, bet nepataikė, ir tigras vienu suoliu užšoko ant automobilio stogo ir apraskė jį. Vairuotojas tada paspaudė gazą; automobilis pradėjo smarkiai bėgt, ir tigras nusirito nuo automobilio stogo. Paskui jis dar kartą užšoko ant stogo, bet ir vėl nusirito žemėn.

Toliau tigras šoko ant automobilio radiatoriaus ir apraskęs jį atsidūrė poratais, bet nebuvo užmuštas, o tik sužeistas. Po to tigras palengva ir nukūitino atgal į mišką.

Kai pašto automobilis atvažiuo į stotį, buvo pranešta pasienio sargybiniam apie smarkuolį tigrą. Tiesurošė medžioklė, ir tigras tapo našutais už trejeto mylių nuo tos vietos, kur jis buvo užpuolęs automobilį.

### PER DIENĄ UŽAUGO 19 COLIŲ

Walhalla, South Carolina.—Bamboo nendrė šicia parke prie miesto valdybos rūmo paaugo 19 colių per 24 valandas. Ji greičiau auga, kada lyja.

Bamboo nendrės Ceylono saloje kartais paauga po colį kas valandą.

Elementas yra tam tikras medžiagos dalykas. Kas medžiagoje vadinama elementu, tas žmonių protavime vadinama principu. Skirtumas, rodos, tik toks tėra, kad vienas principas gali būt menkas, mažas, o kitas gali būt didesnis arba labai didelis. Jeigu žmogus protauja apie save vieną, tai čia, sakoma, menkas dalykas. Tai bus menkas ir principas. Jeigu protauja apie visuomenės ar žmonių kokį reikalą, tai čia yra didelis principas. Principas—pradžia to protavimo. Nuo pradžios protaujant toliau, prisideda daugiau įvairių principų ir darosi didelis proto darbas, filosofija...

Medžiagos elementas esti su vienas. Kuomet sumaišyta du ar daugiau elementų į vieną dailktą, tai tas dailktas nesivadina elementu; tai bus junginys, mišinys (compound, alloy). Geležis yra elementas, taip pat varis, auksas. Pagarsėjęs radiumas yra elementas. Heliumas—gazas lengvesnis už orą, yra elementas, šiandien orlaiviniškystėje labai naudingas dėl to, kad nedega.

Daugelį elementų žmonės naudojo ant žemės per ilgus amžius, bet navatna, kad juos pažino ir išaiškino tik tai atradę saulėje. Kai kurių elementų žemėje dar neranda, bet atranda juos saulėje. Atranda saulės atspindžiose tam tikruose stikluose, ką vadina prizmomis. Jie prizmoje pasirodo savo spalvomis. Kiekvienas turi savotišką spalvą. Elementų esama 92.

Saulėje yra atrasta 64 elementai (chemiški elementai), kurie jau yra atrasti ir žemėje. Devyni kiti elementai yra žinomi saulėje (mokslininkai tai žino), bet dar žemėje nežinomi, neatrasti. O 19 elementų “nesiranda”. Mokslininkai

žino, tiki, kad jie turi būt. Tiktai dar nėra padarytų tokių jautrių mokslo įrankių, kuriais galėtų juos su-sekti. Sako, gal tų elementų saulėje visai mažai, todėl juos negalima pastebėti su dabartiniais prietaisais, kurie nėra gana geri.

J. Baltrušaitis.

### Nosies Skysčiai Žudą Tulus Ligu Perus

Pernai Australijos mokslininkai F. M. Burnet, Dora Lush ir A. V. Jackson atrado, kad iš kūno išeina į nosies šnerves skysčiai, kurie įveikia visokius infliuznos perus, kokių tik galima surast Australijoj. Šie mokslininkai patyrė, kad nosies skysčiai ypač tada kovoja infliuznos bakterijas, kai jie būna chemiškai apvalyti nuo įvairių priemaišų.

Tie skysčiai kai kuriuose atsitikimuose užmuša ir perus tokių ligų, kaip kūdikų paralyžius, papūgų drugys ir kt.

Dabar Sanfordo Universiteto medicinos skyrius (Californijoj) daro bandymus patirt, ar šie nosies skysčiai galėtų įveikt infliuznos perus pačiuose gyviuose apsirgdintuose ta ligu.

—N. M.

### Policijos Galva—Kankinimū Specialistas

Rumunijos slaptosios policijos galva yra raišas Karolis Konradi, kuris specialiai išsilavinęs kankint politinius kalinius. Jis pats nevaldo kojų ir iš vietos į vietą juda tik keđėje ant ratų, kuriuos jis rankomis suka. Žmonių kankinimas duoda jam didžiausią smagumą.

Karolis Konradi yra rumuniškas nazis.



## Life Rolls on, Not Merrily, In Occupied Belgium

A Letter from Brussels. BRUSSELS (by Mail). — The 15th of May was a turning point in the history of the last few months. On this very day the evacuation of governmental offices started. The only authority in the capital of Belgium was the mayor during these two days. He appealed to the public for calmness and loyalty. In these two days everybody who had an automobile or who could afford to hire one left Brussels. Retreating troops of the allies mined the bridges and destroyed the roads. Immediately after the governmental authorities departed all those who represented the political face of Brussels and Belgium to the outside world. The socialist, Catholic, and bourgeois politicians of all shades left. Only the Resistants some of whom were imprisoned and some of whom were in hiding remained. And the people remained, as always. In these gloomy days the people felt deep disgust at the Englishmen, the Frenchmen and the Belgian leaders and awaited those who were approaching with fear and nervousness. They remembered the days of 1914 with anxious anticipation. The German soldiers were received in silence.

In the first few days the Germans established the so-called "occupation regime." First of all they preferred not to get in direct touch with the populations, but acted only through the mayor of the municipality. Only the German patrol cars went through the dead streets of the town. No automobiles or busses could be seen.

Immediately after the arrival of the occupational forces, the German mark was declared to be equal to the Belgian franc on the basis of the prewar rate of exchange. Already towards the end of May many marks were in circulation. On the 27th of May, however, a special "occupation mark" was introduced which in contrast to the Reichsmark possesses validity only in Holland, Belgium and Luxembourg. From then on German soldiers and officers swamped the stores with special checks and bought heavily. They reasoned that the proprietor with a special permit from general headquarters would receive payment from the German bank. Confiscation and expropriation of property may be carried through if the one concerned has violated property laws of the occupational regime. The relationship of the population to the occupant is as reserved as the relationship of the German soldiers and officers to the population. Before the capitulation of France, the warmest sympathy for the French people could generally be expressed although it was expressed carefully and with caution. These feelings changed after the capitulation. The joy over the return of the Belgian soldiers was dampened by the depressed feelings and unrest caused by the severe economic conditions. Indeed, even in the first days food became scarce. In Brussels only 225 grams of bread per person were granted daily and in Luttich there

was no bread at all. The majority of the factories is closed. Unemployment is growing not only daily but hourly. The demobilized soldiers do not know where to find work. And in the winter? This question occupies the minds of the people more and more intensely. For bacon and a great many other provisions, food stamps have been introduced and for other items of mass consumption they will be introduced shortly.

Demobilized professional workers and professional soldiers are facing a particularly difficult situation. Unemployment relief of 40 francs per day will be continued. This is absolutely insufficient to live on. The German occupational authorities are making a lot of noise about "Arbeitsbeschaffung" (employment service). It consists in reality only in sending a very small number of demobilized soldiers to Flanders and Holland to rebuild strategic roads.

The silence of death prevails in the public life of Brussels. All demonstrations, meetings and manifestations of dissatisfaction are prohibited. Strikes are considered acts of sabotage. Trade unions are actually not in existence any more because only those are permitted which were created with the permission of the German authorities. In Brussels nobody is permitted on the streets after ten o'clock. At present, only persons with a German pass are allowed to be on the streets. Broadcasts of the "enemies of Germany" are also prohibited and this decree is broadly interpreted.

After the arrival of the German troops all papers with the exception of the French newspaper "Nation Belge" were prohibited. Recently another French paper was published, the "Soir," organ of the Resistants who had come out of their hiding again. The socialist newspaper "Peuple" was liquidated as was the Belgian Labor Party. The "Peuple" was an enthusiastic defender of the imperialist war and the fomentor of anti-Soviet propaganda.

The "Soir" carried a statement by the leader of the Belgian Labor Party, De Mans, which frankly and shamelessly revealed the true face of a Belgian Nazi. The manifesto of De Mans concluded that the Belgian Labor Party considered its task finished and advocated that the party dissolve itself. The reaction of the masses can be seen in the admission of the editor of the fascist "Soir" that the paper received numerous letters of protest against the manifesto.

There is talk of unity between the Flemish National Socialists and the Resistants, but so far only talk. Some well-known Belgian journalists have refused to work for the press of the occupationists. There are rumors that the Germans would not oppose the return of the Belgian government if it would bring along the Belgian treasury of 20 billion gold francs. Meanwhile some returned Belgian "statesmen" have not been arrested. The people have learned much and are strengthening their forces.

## THE LOUDSPEAKER

BY MIKE O'PHONE

A birthday party was held for Brooklyn's pretty Naomi last Saturday. Being gentlemen of the old school we refrain from mentioning ages, but we say that she is as young as she is charming...

Helen Jeskevich, who has been seriously ill in a hospital for the past few weeks, has returned home recently. While not fully recuperated, she is definitely on the road to recovery...

Jonas Valentis for the past twenty-five years has been one of the leading figures in Lithuanian American dramatic activity. On his twenty-fifth anniversary a reporter will interview him for the L.Y.S....

Birutė Ramoška, one of the finer voices among Lith-Americans, has been invited by the Detroit Aido Chorus to sing for them at their concert on November 24...

Detroit, by the way, is featuring a "Kissing Booth" at their Halloween Dance November 3rd. It should be interesting, whatever it is!

John Orman leaves for a two-months tour of L.D.S. branches all the way from Brooklyn to Denver, Colo....

Motion pictures of the Daini Diena in Conn., were shown at the LMS IV District Conference held in Torrington last Sunday. So pleased were the delegates with the movies that they voted to have films taken of the next Daini Diena in 1941 in color!

Vytautas Bacevicius, foremost Lithuanian pianist, has been interviewed for the L.Y.S. The article will appear in a forthcoming issue....

NEWARK, N. J. — The Sixtyone Chorus is holding a Banquet and

Dance this Sunday, October 27, at the Lithuanian Hall, 180 New York Ave., in Newark, N. J.

All friends of the chorus are invited to attend. The doors of the hall will be opened at 4 p. m. and the supper will begin at 6 p. m. Dancing will follow to the gay tunes of G. Karatevich.

Admission to the banquet is \$1.00. The cost of dancing only is 25c. See you there Sunday! —Reng.

## Saturday for String Orchestra!

BROOKLYN, N. Y. — The String Orchestra of Brooklyn is holding an affair this Saturday night to which all its friends and "rēmėjai" are invited.

As an added attraction motion pictures will be shown. These pictures were taken during the LDS and LMS conventions and affairs in August. You will have the opportunity of seeing your best friends on the screen, and even yourself!

The affair will be held Saturday at 8 p. m. Admission is only 25c each. —Comm.

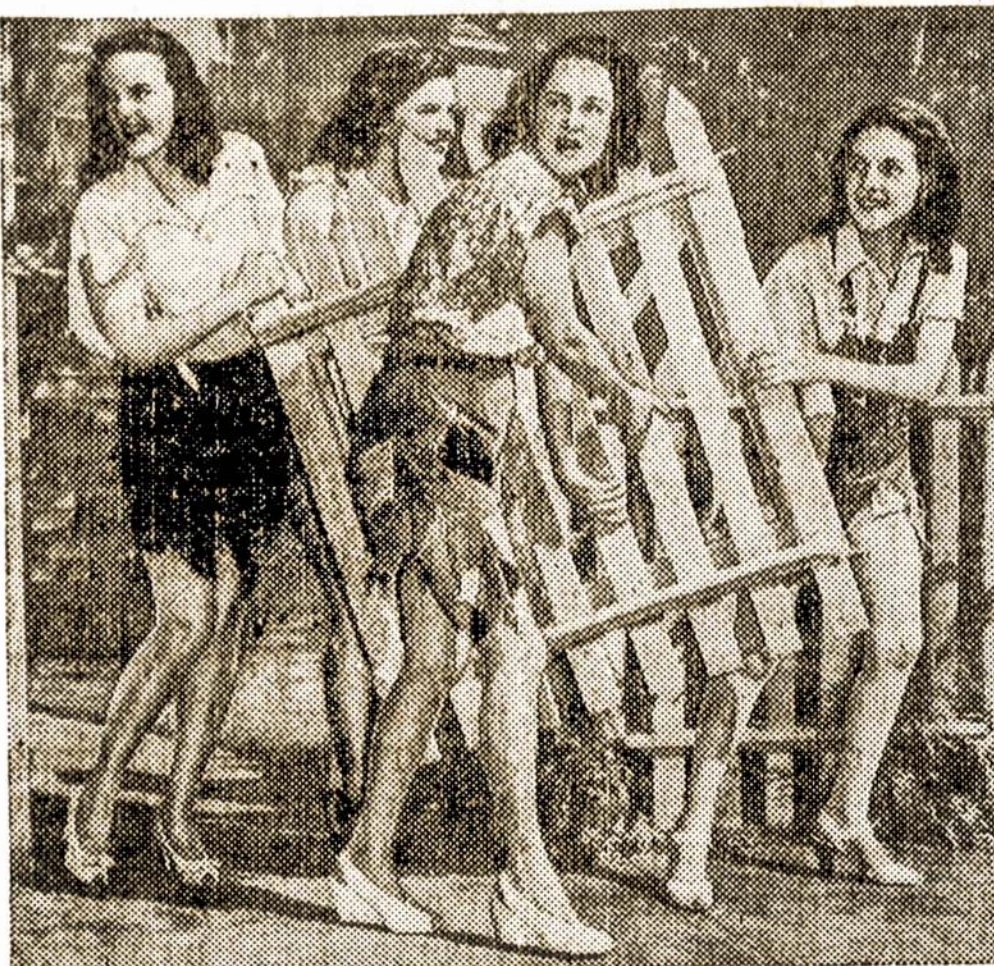
## W'cester Banquet

WORCESTER, Mass. — This is just a word to remind you to keep November 17 open — for that's the date of our Banquet and Concert.

It will be held at the Lithuanian Hall, 29 Endicott Street. All chorus members in Massachusetts are invited to attend. Keep the date open and we'll be seeing you there! —LMSer.

# LAISVE YOUTH SECTION

## Halloween In Hollywood



REMEMBER THE OLD DAYS—when your neighbor missed his gate on the morning after Halloween and nobody in town had the slightest idea what had become of it! Here are four of Warner's pretty young starlets—Peggy Diggins, Joan Leslie, Lucia Carroll and Anne Edmonds—on mischief bent on the night when black cats prowl and witches bestride broomsticks.

## Detroit Chorus Prepares for Dance and Concert

News Bits From Detroit Aido Chorus.

Well, here we are back again with more news. And what news! The Grand Rapids Chorus is coming in Sunday afternoon and will participate in the L.L.D. Jubilee Concert at Finn Hall that evening October 27th. By the way, our Chorus has been requested to open the program at 6:00 o'clock. It is important that all members be at rehearsal Sunday morning at 10:30, so that we could make a good showing at the Concert.

Hoora!!! Only ten more days till our annual Halloween Party. Folks, start digging for your costumes as a prize will be given for the best man's costume and the best lady's costume. Beer and refreshments will be served, and there will be plenty of music for the dance enthusiasts. Dancing starts at 8:00 P. M. till? Price is only 25c.

The Chorus is looking forward to the Hayride November 10th. We are planning to start right from rehearsal at 12:00 o'clock noon. We request all members to come to rehearsal dressed for the Hayride. So don't forget Sunday, November 10th.

Members!!! Members!!! Our big day is nearing. Our first Concert of the season is almost here. We have only four Sundays to rehearse: so, let's all do our bit and attend rehearsals every Sunday. And that goes for you members too, who have not been showing up. As you all know, rehearsals start at 10:30 Sunday mornings, at 7:30 Friday evenings. As I understand, the Arpi Chorus, a Scandinavian Male Chorus of 40 voices, will be one of our feature presentations. We are also waiting with anticipation for our first chance to hear Biruta Ramoška sing. She is one of the outstanding American-Lithuanian sopranos.

Inkslingers.

## Willkie-Roosevelt Difference

We were listening to an interesting discussion the other day, on the political set-up today.

Said one: Aw, what you say is right, both presidential candidates are for war in a big way. I mean the Republican and Democratic candidates, but still you've got to admit there's some difference between them.

Said the other: You're hair-splitting. The plain fact is there's no difference.

One: But look here, Willkie is openly a Morgan man, he was head of the Commonwealth and Southern utility outfit—I think that was its name—which had Morgan connections. Anyway, the point is the guy is essentially a big businessman himself, and Roosevelt isn't.

Two: Well, they both represent big business today, that's the point, and for that, they don't have to be businessmen. But to satisfy your hairsplitting instincts, I will put the matter this way: The difference between Willkie and Roosevelt is that while both will probably provide concentration camps for those opposed to war policies if this fascistization process keeps going, Roosevelt will provide camps showers. Satisfied?

Which is something to think over.

## Concert, Dance In Great Neck

GREAT NECK, L. I. — The good old Pirmyn Chorus is holding a large Concert and Dance Sunday, November 3, at 91 Steamboat Road. Program starts at 6 p. m. Admission is 50c. Admission to dance to George Kaye's orchestra is 35c.

With the concert there will also be a short playlet, "Gyvenimo Vilnis."

Brooklyn, Maspeth, Newark, Elizabeth and Bayonne are heartily invited to attend.

## People Off Relief

SAN FRANCISCO. — The state relief administration this week cut every local case completely off relief, throwing 5,000 unemployed families and an estimated 15,000 persons onto their own resources, pending "re-investigation."

NOBODY KNOWS

The world at large is not permitted to learn the truth about the progress of the war in Europe. Censors tell newspaper reporters and radio commentators what they may say and what they dare not say. Therefore, the world does not know exactly what is going on over there.

## Lith Starlet Featured

BROOKLYN, N. Y. — Biruta Ramoškaitė, one of the most popular sopranos among Lithuanian-Americans, will be a featured soloist with the New York Civic Orchestra under Eugene Plotnikoff this Sunday, October 27th.

The program will be held at the Sculpture Hall of the Brooklyn Museum at 1:30 p. m. Sunday. Admission is free.

Miss Ramoška will sing two arias. One will be "Ernani Involami" from Verdi's "Ernani" and the other will be "In questa fiere moment" from Ponchielli's "La Gioconda."

## Ambridge to See LDS Films

AMBRIDGE, Pa. — Motion pictures of the L.D.S. Track and Field Meet, the Nat'l Softball Tourney and the LDS Convention will be shown here on Monday, October 28.

The pictures will be shown at the Ambridge LDS Club on 798 Pine Street in this city. All LDSers and friends who want to see the big events that went on in Brooklyn in August are warned that if they miss this showing they may never have the chance again. Don't forget to be present at 8 p. m. this Monday evening. —She.

## Start School for Lith-Americans

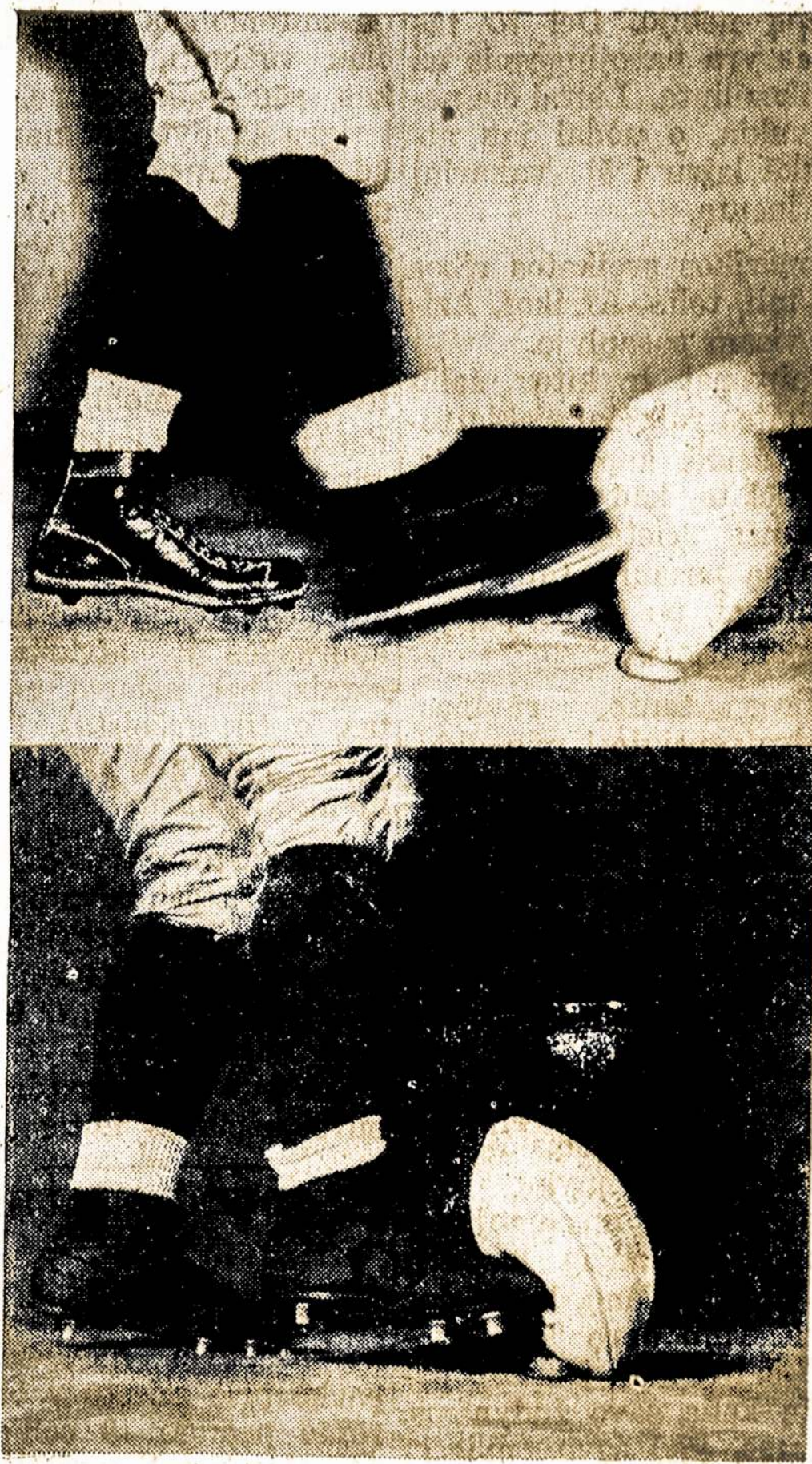
MONTELELO, Mass. — Saturday will be the first day of the Lithuanian School in Montello. At 10 in the morning young children who want to learn how to speak, read and write in the Lithuanian language will attend the first session at the Lithuanian National Home. —A. S.

## Service Stopped

SHANGHAI — The British Imperial Airways a few days ago announced that air service between Hongkong and French Indo-China was to be discontinued.

The reason given was the tense situation in French Indo-China.

## Stroboscopic Photography



Top photograph was taken with an ordinary high-speed camera, the bottom one with the new Stroboscopic camera which "freezes" motion by taking pictures at the incredible speed of 1/100,000 of a second. This and other amazing scenes of rapid motion never before visible to the human eye are to be seen in the new Metro-Goldwyn-Mayer Pete Smith short subject, "Quicker'n a Wink."

## Changing Scenes Among Lithuanian Americans

by Walter Kubilius

MOSU JAUNIMAS — what a wealth of emotion and feeling is in those two words! Every Lithuanian who has lived his prime of life here looks back to a lost youth in old Lithuania and then looks again to the sons and daughters who have been born in America.

How alike in some respects and how strange in others! A similarity in habit, language and tradition exists. But there is also a difference in thought, aspiration and activity. These differences, and the problems that arise from them, are fit material for a book, but they are far too many and complex to be analyzed and discussed here.

We would like, today, to talk about one of the differences that has caused some misunderstanding and confusion among the young-generation members of Lithuanian organizations. And that difference is the understanding of the role played by politics and factionalism in the development of the Lithuanian in America.

IN THE PAST few decades most of us, especially those who've achieved some semblance of maturity and started to attend Lithuanian picnics, dances, parties and to sing in Lithuanian choruses and choirs and to participate in Lithuanian organizational life—most of us young—people had the tendency to look at activity among Lithuanians as a pleasant past-time, something which was not very serious, but which was an enjoyable thing.

We all liked this activity. Every little city throughout a number of states boasted of the young people in its choruses and clubs. And every week or so large picnics would be held at which all neighboring Lithuanians for miles around would attend. These picnics and dances were very big affairs and everybody would have a fine time. All the old folks would enjoy the beer and food and the old Lithuanian dances, songs and music; the younger ones, the American born, would enjoy meeting each other, singing, talking and dancing.

The fine thing about these picnics, concerts and dances is that the American born young men and women enjoy going to them. The very air of a "piknikas" is something that a young person can't get anywhere else. The polkas, the group singing and the cheerful babbling of Lithuanian tongues combine into a net effect that you can't get anywhere but at a Lithuanian affair.

This mixture of song, music, dancing, habits, language and tradition is what goes in to comprise that word—Culture. It is the soul of a people, the language with which they express their lives, their past and their hopes for the future. Lithuanian culture is the net total

of all activity that Lithuanians and American young sons and daughters of Lithuanians participate in at choruses, parties, concerts, bazaars, picnics, operettas, meetings, discussions, and so on.

That is the meaning of "culture." The word is an important one and will be even more so, because in the next few years we must decide whether it is worth having, and if it is, what can we do to save it.

In the century's beginning, the perpetuation of this culture was the chief aim of our Lithuanian choruses and clubs. To this end picnics, dances, concerts and affairs were held, and to this end Lithuanian organizations organized and conducted.

Now, people enjoy these things. The Lithuanians had their affairs and liked them. The clubs held their activities, had their petty squabbles, but managed to get along fairly well.

I think you can get the picture now—small groups of people, young and old, in villages and cities, getting some fun and pleasure out of life by being active among their own type of people in their own choruses and clubs. All most of them wanted was to be left alone and to mind their own business while they lived, loved and died like human beings.

BUT NO PEOPLE can live without being affected by the world events around them. It is the effect of these events upon the interrelations of Lithuanian groups and organizations that we are to discuss here.

All currents in the world affect us as human beings and American citizens. When American industry and American ways of life went on the rocks during the depression it had a great affect upon Lithuanian activity here.

By 1932 an entire country, in fact an entire world, was being torn apart by economic struggle.

Ever since the First World War there was in America the ideological leaning of the younger generation to the hot-air dream of peace and progress minus struggle. By 1932 that was totally smashed.

In those years some ideas had changed very much. One of the things that rudely awakened many who slept in cloistered schools and colleges was the realization that a living had to be made and there was no royal road to independence via the installment plan and the Stock Market.

The Lithuanian people of America who worked in industry and hard labor suffered the most. They were the first hit by the depression and the last to recover. The American born were hit in the heart, the Lithuanians got it in the stomach where it really hurt.

People worried more and more about pay-checks, social security, unemployment insurance. Business men became concerned over unions, labor organizations and economic warfare.

ALL THIS HAD plenty to do with Lithuanian cultural life. The antagonisms that existed among groups became sharper, more severe. When homes are broken and men demoralized—there is little desire for happy singing and music. Confusion and fear are not conducive to good choral and cultural activity. When families break up, when men and women stop paying dues and going to dances and affairs in order to save money—organizations weaken.

The business men who worried about what was going on in America resented the fact that men and women thought about doing something in order to get a better job and a better life. Propaganda and economic threats were intensified. Working people argued more and more as to what could be done to better their situations.

In these arguments among the Lithuanian people a factionalism that already existed became more and more bitter. Feelings grew tender and touchy under strain.

Some members of Lithuanian organizations said that only through Communism could a solution be reached to all the problems that the Lithuanian people faced. Others claimed that only by accepting the present status-quo and by letting things go could the average Lithuanian get anywhere.

Political differences had always existed among Lithuanians ever since the World War—but now the increasing pressure of life in America made them sharper and more acid. "Kommunistai," "tutrinkai," "trockistai," "socialistai," "katalikai"—these are some of the divisions among Lithuanians in America. There are many more.

(to be continued)

## Tough Problem

Filling the family larder becomes tougher and tougher day by day. In large cities, according to statistics released by the Bureau of Labor last week, the average retail price shot up by 1 percent between mid-August and mid-September. Advances occurred in meats, eggs and dairy products.





Vaidzas parodo Amerikos vyrus besiregistruojančius spalio 16 d. vertinai karienei tarnybai. Iš viso susiregistravo virš 16,000,000 vyrų.

### Vandens Keliai Sovietų Žemėje

KAUNAS. — Tarybų Sąjungoje dirbami milžiniški darbai vandenų kelių sistemai padidinti. Maskvos-Volgos kanalas sukels visuotinį nusistebėjimą. Atėityje ruošiamasi dar didesniems darbam: trečiame penkmetyje sutvarkytų vandenų kelių ilgis turės padidėti nuo 112 iki 115 tūkst. kilometrų ir turės būti pasiruošta kompleksinei Volgos, Dono, Dniepro ir kitų upių rekonstrukcijai; turės būti pradėta Volgos-Baltijos kelio rekonstrukcija. Lietuvos TSR šioje visoje sistemoje domina trys galimybės: 1) Dniepro-Dauguvos-Neries-Nemuno kelias, 2) Volgos-Dauguvos-Neries-Nemuno kelias ir 3) Dniepro-Nemuno kelias. Dauguvos sujungimu su Dniepro rūpinamasi jau nuo 17 amžiaus pabaigos, taip pat yra buvę projektų sujungti Dauguvą su Volga, tačiau pats svarbiausias ir įdomiausias, tai Dniepro-Nemuno kelias. Jis jau lyg ir yra. Dar 1768 m. pradėtas ir, 1804 m. baigtas Oginškio kanalas (arti 70 km.) jungia Dnieprą su Nemunu per Pripetę, Piną ir Jasiodą iš vienos ir per Ščėrą (Nemuno įtakas ties Mostais) iš antros pusės. Bet tas kanalas yra jau užaugęs, šliužai iširę ir visa sistema nebeveikia. Tačiau šio kanalo rekonstrukcija jau yra įtraukta į planus. Netrukus upių tyrimų reikalais žada atvykti atitinkama komisija. Dniepro-Nemuno kelias Lietuvai nepaprastai svarbus tuo, kad jis sujungia su turtingąja Ukraina, kur tarp Doneco ir Dniepro yra milžiniškieji Donbaso akmens anglies ir antracito išteklių ir čia susikūrusios didžiulės metalo liejyklos bei metalo dirbinių fabriakai. Aiškėja, kad Ukrainoje gali susikurti ir naftos pramonė. Yra čia ir kalio klodų, o ties Nemunu prie Naugarduko yra fosforitų klodai. Visos tos prekės geriausiai tinka gabenti vandenų keliais, nes vandens kelias, yra nepalyginamai pigesnis. Visa tai turėtų milžiniškos reikšmės Lietuvos pramonei ir žemės ūkiui. Kiek vandens keliai gali būti svarbūs, parodo faktas, kad prieš šį karą nafta iš Batumo prie Juodosios jūros buvo vežama tanklaiviais per Viduržemio jūrą, Gibraltarą, Atlantą, Kielio kanalą ir šiaurės jūrą į Klaipėdą. Šis neteikėtinas ratas vis tik buvo pigesnis už daug kartų trumpesnį geležinkelį. Sutvarkius Dniepro-Nemuno kelią, nafta galėtų būti nedideliomis tanklaiviais lengvai atplukdoma iš pat Batumo į Kauną. Sutvarkius dar Nerį (tai turės vykti paraleliai su Neries išnaudojimu elektrifikacijos tikslams), abu Lietuvos TSR didmiesčiai-Kaunas ir Vilnius-žymiai pagerins savo ūkines perspektyvas, o drauge su jais ir visas kraštas.

„Pravda“ praneša, kad iš Dniepro žemupyje esančio Chersono uosto išplaukė pirmieji naftinių tanklaivių transportai į Lietuvos Brastą. Nafta plukdoma Dniepro-Bugovandens magistrale (Dniepras-Pripetė-Pina ir neseniai baigtasis kanalas, — Muchovecas-Bugas). Taip pat šiuo keliu jau gabenami javai.

### ARBŪZAI LIETUVOJE

KAUNAS.—Prekybos Liaudies Komisarjatas, turėdamas galvoje, kad šiemet Lietuvoje neužderėjo vaisių, kaip tai obuolių, uogų ir kt., susitarė su kitomis sąjunginėmis respublikomis dėl arbūzų įvežimo. Pirmieji arbūzų transportai jau gauti. Artimiausiomis dienomis laukiama dar naujų transportų. Atsižvelgdamas į plačiųjų darbo žmonių sluoksnį reikalinga, Prek. komisarijatas nustatė arbūzams žemą kainą, būtent po 1 lit. 50c už kilogramą ir arbūzų urmo pardavimą pavedė nacionalizuotajai „Sodybai“. Kadangi šiemet uogų ir obuolių kainos labai aukštos ir darbo žmoniems neprieinamos, tai Prekybos liaud. komisarijatas užsakė sąjunginėse respublikose didelių kiekius mandarinų ir kitų pietinių vaisių. Tokiu būdu, vaisiai, ypač pietinių karštų, kuriuos ligi šiol galėdavo pirkti tik buržuazija, bus prieinami ir darbininkams bei valstiečiams.

KAUNAS. — Visi piliečiai, įstaigos ir organizacijos gaus nemokamai iš Miškų departamento medelynų visokių krūmų, medelių ir daigus nenaudingų žemės plotų miškų užželdinimo reikalams, sodybos, aikštėms, keliams ir kt. vietoms apšodinti. Šiemet ypatingai pradėdama propaganda už medelių sodinimą ir miškų plotų padidinimą.

VILNIUS. — Jau baigtas tiesti geležinkelis tarp senųjų ir Naujųjų Trakų. Naujasis geležinkelis turi 4.5 klm. ilgio. Stotis įrengiama Bernardinų ežero gale, šalia Vilniaus plento. Prekiniai traukiniai jau eina, tuojais ir keleiviniai traukiniai pradės vaikščioti.

### Švenčionėlių Bežemiam Gaus Žemės

ŠVENČIONĖLIAI. — Švenčionėlių apskrityje mažžemiams ir bežemiams valstiečiams bus išdalinta 6,532 ha. žemės. Žemė bus aprūpinta 1,518 bežemių, mažžemių ir ordinarininkų. Miesteliams plėsti numatyta skirti 366 ha. žemės; iš to skaičiaus gaus sklypus ir miestelių darbininkai ir amatininkai. Švietimo kultūros ir kt. reikalams skiriama 90 ha. Koks žemės alakis buvo šiame krašte ir kaip vargingai čia žmonės gyveno, pasako liaudies priežodžiai, būtent: „Jei ne Labanoro uo-

gos, visos mergos būtų nuogos“, „Jei ne Kaltanėnų sėkliai, reiktų krutėti ir nedėlioj“, „Palušiniams, jei ne luobai, neuždirbtų vyras duonos bobai“. Lietuvos Tarybų vyriausybės ranka duosni valstiečiams ne tik duodant žemę, bet ir teikiant pašalpų sėkliniams rugiams ir pašarų sėkloms pirkti. Šiais metais Rytų Lietuvoje derlius ypatingai nukentėjo nuo sausurų. Rūgių ir pašarų buvo mažiau, negu pernai. Tad vyriausybė švenčionėliškiamis šiemet pašarams užsiauginti paskyrė pašalpų per 8,000 litų, o rugių sėklai pirkti 50,000 litų. Sėklai rugių užsakyta per 10,000 centnerių. Pašalpa jau paskirstyta. Gauta sėkla bus apšėta 2,500 ha. Daugelyje valsčių šiemet pašėta daugiau, negu pernai. Valstiečiai už rūpinimąsi jų reikalais reiškia vyriausybei didelį dėkingumą.

### Raseinių Apskrity.

RASEINIAI. — Žemės pertvarkymas Raseinių apskrityje palietė 1595 ūkinius vienetus, turinčius apie 81,050 ha. bendro ploto, iš kurio į valstybinį žemės fondą paimta 40,155 ha. Tūkstančiai mažžemių ir bežemių kreipėsi į valstiečių žemės ūkio komisijas ir tos komisijos, kad ir turėdamos valstybiniame fonde tikrai didelius žemės plotus, vis dėlto teisingai patenkinti vos dalį žemės išalkusių valstiečių, turinčių prieš kitus neabejotiną pirmenybę gauti žemės. Raseinių apskrityje žymiai daugiau, nei daugelyje kitų apskričių, yra užsilikusių buvusio feodalizmo liekanų,—dvarų. Žymi dalis tų dvarų priklausė lenkuojantiems šlektoms, kurie čia pajėgė iki šiuo dienų išlaikyti jau prieš 80 metų oficialiai panaikintos baudžiavos liekanas. Daugelis dvarininkų nors savo dvarus buvo visiškai nugyvenę ir pavertę apylinkės valstiečiams pavaldžiu, kaip nerakia ūkininkai, vis tik savo bajoriško honoro ir nepaprasto išlaidumo nebuvo pamiršę. Dabar jų nuokotuose dvaruose tarp tūkstančiai žemę mylinčių ir norinčių dirbti valstiečių.

Į valstybinį žemės fondą paimta 203 ha. žemės iš 4 vienuolynų: iš Vytėnų dvarą valdžiusių selezičių, Pagryžuvio dvare šeiminkavusių jėzuitų ir Raseinių dvare—dominikonų. Iš 40 parapijų paimta 1,225 ha., iš 46 dvarų, kuriuose raseiniškiai prieš 80 metų ėjo baudžiavą, paimta 6,253 ha., iš 85 stambių virš 100 ha. ūkių—8,813 ha., iš 386 ūkių, turėjusių su viršum 50 ha., 13,862 ha. ir iš 902 ūkių virš 30 ha.—7,988 ha. Didžiausia dalis valstybinio fondo žemių išdalinama valstiečiams bežemiams ir mažžemiams. Viso gausa 4,758 valstiečiai iš viso apie 27,860 ha. žemės. Miškų žinybai atiduodama tik 3,480 ha., savivaldybių reikalams 13 ha., švietimo ir kultūros reikalams 290 ha., įvairiems valstybės reikalams 3,141 ha., miestams, miesteliams ir varšvietėms plėsti apie 280 ha.

### “LAISVĖS” REDAKCIJAI

Gerbiamoji „Laisvės“ redakcija gal malonės įdėti šias dvi pastabas į laikraščio skiltis visuomenės žiniui.

**Pirma pastaba:** „Sandara“ No. 41, spalio 18 d. š. m., įdėjo p. Juozo J. Hertmanavičiaus patriotišką straipsnelį po antgalviu: „Dienos Klausimai.“ Straipsnelis padalintas į šešius atskirus trumpus klausimus. Antras skirsny po antgalviu: „Dabartinė Lietuvių Tautos Padėtis“. Prisimena apie Aušrininkų ir Varpininkų lietuvių dirvoje darbuotę ir ką jie atsiekė. Bet tyčia ar netyčia, pamiršo priminti, kaip atsimokėjo buvusieji motulės Lietuvos pareigūnai-valdovai dar gyviems būnant kaip kuriems Aušrininkams ir Varpininkams. Kokias pensijas mokėjo tiems tautos atbūntojams—kokią pensiją D. Jonui Šliupui 80 metų veteranui mokėjo ir kitiems dar gyviems? Tai ne tik veidas parausta iš gėdos, bet ir ausys raudonai įkaista ir virpi.

Kam buvo mokamos riebios pensijos ir teiktos subsidijos, už kokius nuopelnus lietuvių dirvoje užsitarnavusiems asmenims? Būtų vietoje, kad kas plačiau apie tai parašytų visuomenės žiniui!

**Antra pastaba:** „Tėvynės“

No. 42, spalio 18 d., š. m., parašė ir įdėjo adv. Kleofas Jurgelionis straipsnį: „Lietuviai, Stokime į Kovą“. Tai nesuvaldytos pagiežos, keršto straipsnis, kuris kursto griebtis ekscesų. Noroms, nenoroms man prisimena adv. Kl. Jurgelionio laiškas, rašytas D. rui Teisių P. Grigaičiui, SLA Apšvietos Komisijos nariui, kuris laiškas sutrumpintoj formoj tilpo „Sandaros“ No. 18, balandžio 26 d., š. m.—

Gerbiameji: ne tais keliais einant priešime prie vieningo, kilnaus, garbingo visos tautos narių pakėlimo į aukštesnį laipsnį kūrybinės - kultūros. Pagalvok, adv. Kl. Jurgelioni, kur link gaires statai? Ką tu mi nori pasiekti?

**Dr. A. L. Graičūnas.**

### Hartford, Conn.

Dr. J. P. Pilkauskas Pavojingai Serga

Liet. Piliiečių Klubo pirm. ir darbuotojas staiga apsirgo akių liga; kairę akį liga taip apėmė, kad gydytojai d. Pilkauskui uždraudė išeiti iš studijos. Po kelių dienų atsilsio ir gydomo bus tiriami, kas per liga.

Dr. J. P. Pilkauskas pastaruojau laiku be galo daug darbovosi prie Klubo svėtainės, nupirkime jos, sukėlime pinigų, perremontavime, parūpinime rakandų ir t.t. Nėra abejonės, kad per didelis besirūpinimas ir nuovargis yra priežastis ir akių ligos.

Šeštadienį įvyksta Klubo svėtainės atidarymas su gražia koncertine programa, prakalbėmis ir šokiais. Numatoma, kad svieto privažiuos iš visos Conn. valstijos lietuvių kolonijų, Mass. valstijos ir kitų artimų valstijų. Dr. J. P. Pilkauskas daugiausia rūpinosi, kad atidarymas būtų pasekmingiausias, darbavosi kiek

### Kiaušiniai Atakavo Willkie'us Chicagoj

Chicago. — Kai republikonų prezidentas Willkie su žmona ėjo į geležinkelio stotį, jiedu buvo bombarduojami kiaušiniams. Vienas kietas kiaušinis smogė Willkie'ui į kaktą taip, kad voš tik neapsvaigino jį. Kelias skystais kiaušiniams subjauuriata Willkie'o žmonos suknelė.

Policija suėmė Čalį T. Molrainą kaip kiaušinių mėtytoją.

galėdamas, bet liga pasiguldė jį, kada jis, jo darbas, labiausia reikalingas.

Linkime greito pasveikimo d. Pilkauskui ir sykiu su visais draugais ir svečiais dalyvauti svėtainės atidaryme šėštadienį. Dr. J. P. Pilkauskas randaši savo namuose, 7 Seymour Ave., West Hartford, Conn.

Svėtainės atidarymo parengimas įvyks Klubo naujoje svėtainėje, 227 Lawrence St., 6 val. vakaro, šėštadienį, spalio 26 d.

### Newark, N. J.

Serga Jonas Bindokas

Jau gerokas laikas kaip sirguliuoja namuose (33 Norwood St., Newark, N. J.) senas „Laisvės“ skaitytojas ir rėmėjas Jonas Bindokas. Jis negali niekur išeiti, todėl jam nuobodu namuose. Būtų gerai, kad jo pažįstami—draugai aplankytų jį, padėti jam praleisti monotoniškas dienas.

**K. Z.**

**Lietuvių Kalbos Gramatika**  
 SU ANGLISKAIS PAAISKINIMAIS—PRITAIKYTA AMERIKOS LIETUVIAMS

**Sutaisė DR. D. PILKA**

Gramatikoje pilnai išdėstyta visos kalbos dalys ir pagrindinės rašybos taisyklės—žodžių daryba, linksniavimas, asmenavimas, sintaksė, skiriamųjų ženklų nurodymas ir apie 1,500 veiksmožodžių angliškas žodynėlis.

Kaina \$1.00 su pristatimu.

Agentams ir mokykloms duodamą nuolaida. Reikalaukite pas **DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.**

**CHARLES J. ROMAN**  
 (RAMANAUSKAS)

**LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS**

Liūdėsio valandoje kreipkitės prie mane: dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą.

Patogiai ir gražiai moderniškai įruožta mūsų šėrminė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

**1113 Mt. Vernon Street**  
**PHILADELPHIA, PA.**  
 Telefonas Poplar 4110

**SKANI VAKARIENĖ IR ŠOKIAI**  
 RENGIA SIETŪNO CHORAS  
**Sekmadienį, Spalio 27 October**  
 LIETUVIŲ SALEJE 180 New York Ave., NEWARK, N. J.

Sietyno Choras, vadovystėje B. Šalinaitės

**Šokiams Gros Jurgio Kazakevičiaus Orkestra iš Brooklyno**  
 Svėtainė bus atdara 4 val. po pietų, o Vakarienė prasidės 6 valandą vakaro

ĮZANGA \$1.00 • VIEN TIK ŠOKIAMS 25c

Newarko ir apylinkės lietuviai ir Sietyno Choro rėmėjai—prašome vėl taip gausiai dalyvauti kaip ir kitais metais.

Iki pasimatymo—RENGĖJAI.



# Poeto Liudo Giros Kalba Liaudies Seime

KAUNAS, ELTA.—Nepaprasto Liaudies Seimo sesijos rugpjūčio 25 d. posėdyje atstovas Liudas Gira pasakė šią kalbą:

**Draugės ir Draugai Liaudies Seimo Atstovai!**

Pateiktas Liaudies Seimui priimti naujosios mūsų Konstitucijos projektas, trumpai tariant, yra pirmas tikras ir tikrosios Konstitucijos projektas, kuris kada nors bet kuriuose Lietuvos seimuose, visos jos istorijos būvyje, bet kieno buvo pateiktas. Naujosios Konstitucijos projektas, sudarytas geriausių, tobuliausių pasaulyje didžiojo Stalino Konstitucijos pavyzdžiu, josios dėsniais ir jos rėmuose, tiksliai reikiama pritaikintas suverenės Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos šalies ypatumams, teikia ir laiduoja jos piliečiams ir darbo žmonėms visas tas teises, kurios tik yra jiems reikalingos, kurios darbo žmonėms duoda galimybių ir padeda jiems kurti ir sukurti savo asmeninį, savo šeimos ir visos šalies gerbūvį.

Tos Konstitucijos visa dvasia ir ypatumai buvo jau čia užtektinai aiškiai išdėstyti pranešėjo drg. Pakarklio ir atitinkamai svarbesniais klausimais nušviesti kitų kalbėjusiųjų draugų atstovų. Todėl nėra nė reikalo daugiau ir plačiau dėl to projekto diskutuoti. Aš siūlau jį Liaudies Seimui vienbalsiai priimti. Tik prieš tai, žinodamas, kad socialistinės valstybės, priešingai buržuazinėms kapitalistinėms valstybėms, pripažįsta, visame platumo menišką žodžio vertę ir laiko poetą, kaip ir kiekvieną menišką kūrėją, ir jo veiklos priemonę, šiuo atveju poetui—eilinavimui—lygiateisiu visuomeninio ir politinio gyvenimo veiksmu, prašysiu jus, draugai atstovai, išklausti ketėtų poetinių mano minčių dėl to įžymiausioje naujos socialistinės mūsų tėvynės gyvenimo įvykio, kokių yra naujosios LTSR Konstitucijos, didžiojo Stalino konstitucijos priėmimas. (Plojimas).

## Poema apie Staliniškąją LTSR Konstituciją

Kiek prisimenu, mūs tėvynėj  
Niekad gero nematė artojas.  
Vilko jungą vis, vargą vis mynė,  
Skundus tuos pačius kartojo:

Nors su saule visad keliam,  
Saulės niekuomet nematom.  
Sėjam javą, o tik vargas želia,  
Sunkesni vis atslenkta metai.

Kiek prisimenu, mūs šalėję  
Skurdo, alko darbininkai,  
Savo sunkią keikė vis dalį,  
O galia jų veltui nyko.

Vis nuo ryto ligi ryto  
Dirbo, plūso, prakaitavo,  
Vyrai, moters jaunystėj jau vyto,  
Vis dalios nesulaukdami savo.

Buvo ponas, buvo caras,  
Buvo baudžiavos, rekrutai—  
Ir klebonas, bedievis baras,  
Karcžiama davė (jų daugel būta!).

Kiek plati ir ilga mūs žemelė  
Nesuskaitomas metų metus  
Juodu nuometu Lietuvos šalį  
Gaubė sielvartas gilus ir kartus.

O paskui atėjo "savieji",  
Prezidentai su ministeriais.  
Gerai česai, pamanėm, atėjo,  
Tai nors kartą laimūžė mums švysterės.

Bet laimūžės tos vietoj tėvynė  
Dar piktesnės sulaukė verguvės  
Savo purvinu kulniu pamynė  
Dar skaudžiau ją savasis lietuvis.

Kas per saulė užtekėjo šiandien,  
Po tiek metų trukusios nakties?  
Džiaugsmo jūroj ko mūs žemė skendi,  
Kodėl minios džiūgauja išties?!

Mūsų girtos niekad taip negaudė,  
Nežydėjo taip puošniai jurginai,  
Kaip laisvai mūs atsėdus laudis  
Savo ateitį pati kurti pamėginus.

Skaisčiai taip neaušo mums joks rytas,  
Taip giedriai dangus dar negiedrojo,  
Kaip nušvito smurto pančiams kritus,  
Darbininko akys ir artojo.

Nūdien baigės mūsų juodos naktys—  
Smurto, sauvalės, melų, apgaulės.  
Todėl taip džiūgiai mums širdys ėmė  
plakti,  
Susilaukėm nūn Stalino saulės!  
(Plojimai)

Lietuva—LTSR —  
Lietuvos senos nebėr!  
Darbininke, nieks daugiau  
Jau tavęs nebeprigaus,  
Nieks neekspluatuos—  
Mūsų dienos nebe tos,  
Kur tave pirma kamavo—  
Visa kuria rankos tavo—  
Visa ir priklauso tau.

Darbininke, aš matau  
Varde tavo tvirtą ryžtą  
Ir ugningą valią—  
Kas prasmego—nebegrižta,  
Naujai jėgai kelią!

Drauge mielas, aš regiu  
Žvilgsny tavo šypsnį šviesų,  
Visi šiandien lygūs esam,  
Bet būk pirmas tarp lygių!

Drauge mielas, didį džiaugsmą  
Žvilgsny tavo aš matau,  
Nuo dabar tik kilsmė augsmė,  
Tavo darbas bus tik tau!

Valstietie, artojaus,  
Ramus lauk rytojaus,  
Rusiai ark ir sėk,—  
Nė vienos žemės pėdos per niek!  
Tu nuo šioliai sapne tik, gal būti,  
Kaip prakeiktą dingusių dienų slogutį  
Teismo anstolį prisiminsi dar kada,—  
Bet širdies negrauš jau ši žaizda.

Tavo prakaitu aplaistyto žemelės  
Nevaržys jau niekad nieks!  
Stalino taut saulė špryt kelias—  
Jos šviesa niekuomet neišsėks!

Tavo prakaitu netuks jau ponai,  
Tavo darbu nemis spekuliantai—  
Tavo sėja tavajai eis duonai—  
Tavo reikalus LTSR supranta.

Ne tiksliai supranta—ir apsaugo.  
Būk ramus—turi Staline draugą!  
Konstitucija joje teisinga,  
Konstitucija joje šventa.

Tavo skriaudos amžiams dingio,  
Tau išaušo gadyne kita! (Plojimai).

Moterie, tau ligšiol bažnyčia  
Tik virtuvė skyrė ir vygė.  
Tave migdė visai patyčia,  
Tave stūmė nuo didžiųjų žygių.

Moterie, tau buvo ligšioliai—  
Uždari keliai plačiai reikštis,  
O dabar prieš tave erdvūs toliai,  
Atvirai tau visi rūmai ir aikštės.

Tave mokė kunigai iš ambonų  
Būt klusnia tiksliai vyrui ir jiems—  
Nū prasmego tie pančiai ir monai,  
Ir nuo šiol tau saulė nebetebems.

Tavęs laukia Tarybų tribūnos,  
Tavęs laukia darbai dideli!  
Tavim tiki proletarų sūnūs,—  
Tu nudirbt didžiūs darbus gali!

Tau ligšiol, Lietuvos moterie, buvo  
skirta  
Būt žaislu tik, ar kelt vien vargus,  
Nū lygybės gauni pagrindą tvirtą,  
Lygiateisis nuo šiol tu žmogus!

Mum darbas buvo ligšiol skriauda,  
Mūs darbą lydėjo botagai, rauda.  
Nuo šiol jis bus mūsų džiaugsmas,  
palaima,  
Jis kels mūsų miestus, jis kels mūsų  
kaimus.

Nuo šiol jis mūs teisė  
Ir pareiga mūs—  
Į darbą mes eisim  
Kiekvienas džiūgus.

Nuo mūsų 15-kos sesių gražuolių,  
Negi atsilksim apsnūdėlių toly.  
Jeif esam į šeimą jų darnią įstoję,  
Žygiuosim vis priekin, vis koja į  
koją.

Petys vis į petį, paskum didį Vadą,  
Kur Sąjungą visą į ateitį veda!  
Į ateitį bendrą, už šviesią ir didžią,  
Šešioliuka eisime sesių tolydžią!  
(Plojimas)

Lietuva—LTSR  
Lietuvos senos nebėr, nebėr!  
Lietuvos, kur mus engė, kaltne—

Konstitucija nušvito jai Stalino!  
O jai saugot liaudies valią plieninę  
Markso paskelbą tiesą ir Lenino!

Švenčia liaudis savo džiaugsmą didį,  
Mūsų sodžiai, mūsų miestai žydi!  
Vėliavos raudonos plakasi su vėjais,  
Su plakatais minios į gatves išėjo.  
Sveikina visi tėvynę mylima,  
Džiaugiasi visi nauja šviesa ir šilima.

Platyn, plakatai,  
Te visi pamato!  
Te visi paskaito!  
Greitai, greitai!  
Aukštyn mūs vėliavas!  
Težaidžia jos su vėjais.

## Montello, Mass.

### Prakalbos, Vakarienių ir Laiškas

Spalių 20 d. pulkas moterų  
eina ir viena prabilo į mane  
sakydama, "eikim parapijos  
svetainėn, nes kunigas sugrįžęs  
iš Washington, D. C. pa-  
sakys, kaip Amerikos valdžia  
pripažins liaudies valdžią Lie-  
tuvėje". Na, ir žingsniuojau su  
minėtu būreliu, sakydama,  
gal ir kunigas susiprato ir jau  
už darbininkų valdžią prade-  
da veikti... Da vieną jaunuolę  
pridūrė šiaip: "Tai galė-  
sim suprasti iš jo kalbos, už  
ką kunigas dirba..."

Zmonių buvo apie 250. Čia  
kun. Švagždys pirmoje kalbo-  
je aiškino apie kalbos ir tau-  
tų pavergimą. Tūlas ištraukus  
paduodu čia. Rusiai senai no-  
rėjo pavergt apženydami mo-  
teris su lietuviais bei kuni-  
gaikščiais. Mat, lenkai apvez-  
dino kunigaikštį Jogailą su  
lenkaite. Bet tai ne rusai.

Da sakė, būk Lietuvoj iš-  
kastą auksą rusai—Sovietai  
išvežė Rusijon. Bet juk Lietu-  
va auksu kasyklų neturi, tai ir  
negalėjo iškasti, o nekasto ne-  
galėjo ir išvesti...

Da sakė, Rygoj Latvijos  
prezidentą užmušė su lazdo-  
mis; Smetona liepė pasiprie-  
šinti Raudonajai Armijai, bet  
Lietuvos Armijos generolas  
buvo išdavikas ir nemušė ir  
t.t.

Da vėl antroj kalboj aiški-  
no apie pasimatymą su Ame-  
rikos prezidentu. Štai kelios  
ištraukos: Tautiečiai vadino  
katalikus kvailiais ir vargiai  
susitaikėm. O su socialistais  
sutikome Washingtone ir juos  
priėmėm, nors socialistai ne-  
turėjo jokio įgaliojimo iš cen-  
tro, tai bijojom, kad jų cen-  
tras neatsiųstų kitų atstovų...

Adv. Bagočius įvedė socia-  
listus, sakydamas, kad katali-  
kai daugiau turį už socialis-  
tus ir tautiečius.

Da sakė, kad prašenią pa-  
rašyti dėl prez. Roosevelto le-  
šavo 50 dol. Kun. Švagždžio  
kelionė kainavus 75 dol. ir dėl  
palaikymo Šv. Valstijoje,  
Vatikane lietuviškų atstovų  
kaštuoja 75,000 į metus ir rei-  
kia aukauti. Tik lietuviai ma-  
žai aukauja. Worcesteris, tai  
atsiuntęs 1,100 dol.

Matyti, worcesteriečiai turi  
daugiau pinigų, negu proto,  
jei jie aukauja dėl palaikymo  
lietuviškų ponų.

Pagaliaus kunigas prisiminė  
apie savo tėvą, būk buvęs liur-  
bis ir karves reikėję už uode-  
gos pakelti Lietuvoj; turėjęs  
9 brolius ir 3 seseris. Čia,  
mano supratimu, kun. Švagž-  
dys turėtų pritari ti liaudies  
valdžiai, kuri paskatina išti-  
žusius ponus bei liurbius gas-  
padorius prie darbo ir žemės  
našumą pakelia.

Beje, kun. Š. sakė, būk So-  
vietai Brolių Marijonų vienuo-  
lyno knygas sumynę į rava-  
dumblą ir drukuojamas maši-  
nas išvežė Maskvon. Šis jo  
pasakymas toli nuo teisybės.  
Tūlas laikas čia "Laisvės" re-  
daktorius A. Bimba kalbėda-  
mas minėjo apie pavertimą į  
ligonbutį vienuolino, kuria-  
me vyrai su moterimis išdy-  
kaudavo...

Rinko aukas, tik mesakė,  
kiek sukolektuota.

Spalių 19 d. Townsend Pla-  
no klubiečiai surengė vaka-  
rienę su prakalbomis ir so-

Laisvai, kaip jie, teplevėsuoja!  
Šį rytą kėlėmės,  
Ir džiūgaujam suėję  
Stalino saulės šviesoje!

Lietuva—TSR—  
Tos raidės auksu tviskia,  
Jau vergijos nebėr.  
Tas vardas teikia viską.  
Jis teikia laisvę darbui,  
Poilsui ir šviesai.

Jis sako mum, kad esam  
Mes patys šeiminkai mūs šalies —  
Tegu mus kas palies!  
Su mum visa didžioji TSSR!  
Galybės jai lygios pasauli nebėr!

## Pittsburgh, Pa.

Sekmadienį, spalių 13, AL-  
DLD 140-tos kuopos nariai  
turėjo susirinkimą. Svarstap  
kuopos reikalus, prieita prie  
išvados, kad reikia gauti dau-  
giau narių ir sustiprint kuopą  
finansiskai. Tokiu būdu nutar-  
ta surengti vakarienių ir disku-  
sijas, kurios įvyks subatoj,

Spalių 19 d. D. Seima su-  
rengė "partę". Dalyviams sne-  
kučiuojant, D. atnešė laišką iš  
Lietuvos nuo giminių ir pada-  
vė svečiams skaityti. Kadangi  
laiskas buvo prielankus Lietu-  
vos liaudies valdžiai ir laisvojo  
dvasioj skambas, tai tūli su-  
šuko: tokį laišką sau vienas  
perskaitė ir pakavok—publi-  
kai nerodyk... Vadinasi, ne-  
susipratę žmonelės bijo teisin-  
gų laiškų.

Mergaitė.

London. — Anglų minis-  
teris pirmininkas W. Chur-  
chill per radio atsišaukė į  
francūzus kovot prieš vo-  
kiečius.

Nepaprastas Palengvinimas  
Reumatikų Skausmų

Nekentėkite berėkaiŋgi raumenų  
skaudėjimų. Tūkstančiai žmonių  
pasiekė nepaprastą palengvinimą  
reumatikų skausmų, strėnų raumenų  
skaudėjimų, išsinarinimų ir šiaip rau-  
menų skaudėjimų vien išsitrindami su  
Pain-Expelleriu. Šis sensacinas lūi-  
mentas šimui suteikia laukiamą pa-  
lengvinimą. Virš 17 milijonų bon-  
kučių jau išparduota. Todėl neat-  
dėliodami nusipirkite ir jūs bonkute  
Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-  
Expellerio su inkaru ant dėžutės.

**Clement Vokietaitis**  
LIETUVIS ADVOKATAS

50 COURT STREET  
Brooklyn, N. Y.  
Tel. Triangle 5-3622

168 GRAND STREET  
Brooklyn, N. Y.  
Tel. Evergreen 8-7179

lapkričio (Nov.) 9 dieną, 7:30  
vakare, LDS Svetainėj, po  
num. 3351 W. Carson St.,  
Pittsburgh, Pa. Įžanga tik 50c.

Tą patį vakarą šv. Vincento  
parapija turėjo pokilį pagerbi-  
mui klebono J. Vaišnoro,  
kuris klebonauja jau 35 me-  
tai šioj parapijoj. Publikos  
buvo apie 400. Ne tik vietiniai  
suėjo, bet ir iš apylinkių su-  
važiavo. Kunigas J. Vaišnora  
yra gerbiamas nuo visų. Ka-  
talikai jį myli, laisvamaniai jį  
gerbia, nes jis nekeikia tų  
ypatų, kurios neina į bažnyčią.  
Mano nuomone, jis yra kytras  
politikierius, nes jis žino, ką  
daro.

Karvelių Tėvas.

Vaidai Francijos Valdžioj  
Dėl Sąjungos su Naziais  
Bern, Šveicarija, spal. 23.  
—Pranešama, kad tarpe  
Francijos ministerių siau-  
čia kivrėči dėl to, ar Fran-  
cija turėtų eiti išvien su Vo-  
kietija ir Italija kariaut  
prieš Angliją, ar ne.

Siandien, šeštadienyje ir Sekmadienyje  
Spalių 25, 26 ir 27 Dienomis

## "Stepan Razin"

Judis "Stepan Razin" pašvėstas liaudies sukilimui prieš carą  
Aleksijų, tėvą Petro Didžiojo. "Stepan Razin" buvo drasus liaudies va-  
das, biednujų reikalų užtartinas ir ponams kersintojas.



Rodys: siandien, spalių 25 dieną, nuo 6 valandos vakaro;  
šeštadienį, spalių 26 d., nuo 3 valandos ir sekmadienį,  
spalių 27 dieną nuo 1 valandos po pietų.

Judžio rodymas atsibus

"APŠVIETOS" - DRAUGIJOS SVETAINĖJE  
9—2nd Ave. New Yorke

Sis judis niekur kitur New Yorke nebus rodomas  
Atminkite, kad judžio rodymas prasidės penktadienį, spalių 25 dieną,  
6 valandą vakare ir jis bus rodomas šeštadienį ir sekmadienį.

Bilietų kainos ankstesnėmis valandomis po 30 centų suaugusiems,  
o vėlesnėmis po 40 centų įskaitant ir taksus. Vaikams po 15 centų.

**DETROIT, MICH.**

# JUBILIEJUS

Lietuvių Literatūros D-gijos 25 m. Gyvavimo

Rengia L. L. D. 52 ir 188 Kuopos

## Sekmad., Spalių 27 October

### FINŲ SVETAINĖJE

FOURTEENTH and McGRAW STREETS

ĮŽANGA IŠ ANKSTO 35c, PRIE LANGELO 40c.

Jubilėjaus Bazaru ruimas atsidarys 2-rą val. po pietų  
Prakalbos ir Koncertinė Programa 6 valandą vakaro

Šokiai prasidės nuo 8 val. ir trauksis iki 1:30 val. naktį

Gerbiameji! Kiekvieno lietuvių ir lietuvių pareiga susipažinti su šios garbingos organizacijos 25-kių m. gyvavimu ir jos nuveiktais darbais, nes čia rasis ruimas, kuriame pamatysite visus jos išleistus raštus: knygas, žurnalus, brošiūras ir visą kitą literatūrą. Taipgi ir kitus mokslo ir kultūros tvarinius, kuriuos aiškina daktaras, inžinierius, dentistas, skulptorius, piešjas ir krutamy pavieitųjų dirbėjai. Kalbės šios organizacijos tvėrėjas L. Prūseika, senatorius Stanley Nowark, Civilijų Teisių Federacijos kovotojas ir pirmininkas Rev. O. A. Knox, ir miesto apšvietos pirmininkas profesorius DeGalan.

KVIEČIA KOMITETAS.

**DAINUOS AIDO CHORAS IR KELETAS SOLISTŲ**



# Bostono ir Apie linkės Žinios

"Kur broliai artojai lietuviškai šneka, Kur skamba po kaimus Birutės daina"—Kudirka.

Spalių 31-ą, ketvirtadienį, Hallowe'en Night, 8 val. vakare, Hotely Copley Plaza viešbutyje, Louis XIV puikioj šokių salėj, kur 2,000 lietuvių galės sutilpti, Boston, Mass. įvyks nepaprastai gražus balius. Tikslas šio baliiaus yra sukelti balansą pinigų atmo-kėti skulptoriui Petru Rimšai už jo kūrinių "Lietuvos Artoja", kuris išstatytas parodone Museum of Fine Arts, Bostone.

Šio komiteto patarėjai yra: Dr. Paul J. Jakmauh, Teisėjas Bolic, A. Degašius iš Nashua, N. H., Adv. Zuzana Salnienė, Dr. A. F. Budreski iš Montello, Jack Sharkey, Fr. G. Jason, Adv. Antanas J. Kupka iš Montello, Stasys Mockus, J. A. Kazlauskas, Adv. F. J. Gagočius, ir Emilija Tataronitė.

Kolonijų pirmininkai yra: Atholio—Adv. Stefanija Vaitkevičiūtė, Juozas Barrus ir Vincas Kulesauskas; Bridgewater—Stanley Rudis ir Louise Razenas; Brockton—Mariona Miltenitė ir Antanas Vasaris, Cambridge—Dr. Jonas Repshis ir Edwardas Turavskis; Brighton—A. Belevičius ir A. Strekauskas; Haverhill—Adv. E. J. Yurelioniūtė; Hudson—Joseph S. Sappett; Gardner—Julia M. Bartkiūtė ir Aleksandras Juška; Lawrence—Adv. F. J. Bobblis ir Ralph Mikolaitis; Lowell—J. J. Ruskey ir Vytautas Ramanauskas; Lynn—Jonas Kilmonis, Mary E. Preytienė ir S. Zaletskas, Nashua, N. H.—Dr. C. I. Umpa, Adv. L. F. Velička, Petras Adamonis, Jonas Tamulionis; Norwood—Blanche M. Dalajūtė, Jonas Sastavickas ir C. Sauleniūtė; Peabody—A. Mankevičius; Worcester—A. Dailida, J. Dirvelis, Adv. C. Tamulionis, A. Kraučialis, J. Dvareckas, J. Bačinskis, J. Metrikaitė, A. Čiupitė, J. J. Bakšys, Kl. Zurlis, J. Rainikis ir J. Burokas; Stoughton—P. Jatul, Art. Radvilas ir Al Kvedaras.

Bostono, Dorcesterio ir apie linkės Komiteto nariai yra: Mrs. Paul J. Jakmauh, M. Michelsonienė, Birutė Landzius-Seymour, Dr. ir Mrs. A. L. Kapečius, Vincent A. Jenkins, Aleksandras Ivaska, Dr. W. G. Duserick, Adv. Wm. F. J. Howard, Adv. Lillian San-kiūtė, Dr. ir Mrs. J. F. Mikalio-nis, Adv. Alice Mikalioniūtė, Dr. Emilija Rudokitė, Wm. A. Amis, Milda Anestaitė, Anelė Bratenaitė, Jonas Burbulis, Mr. ir Mrs. Chap-lick, A. Ivas, S. Jokubauskas, Edmund Ketyvirtis, Ona Kirklauškiūtė, Frances Kupstis, J. Lekys, A. J. Nemaksy, Mrs. ir Mr. J. Naura, Irene Paltanavičiūtė, Elsie Parke, Peter Ruplenas, Mr. ir Mrs. J. Savickai, Mr. ir Mrs. J. Urpton, Jean Vaigauskaitė, Mykolas Venys, Irena Jurenaitė, Mildą Zavadskiūtė, Helen Žukauskiūtė, Antanas J. Kupstis, Lucy Hermanavičiūtė.

Šios organizacijos remia šį kultūrišką darbą: SLA Seimai Scrantone ir Chicagoj, SLA antras apskritis iš Mass., Randolph ir Stoughton apie linkės Sąjunga, SLA 330 Jaunuolių kp., Sandaros Moterų Kliubas iš So. Bostono, Suv. Piliėčių Kliubai, So. Bostono Lietuvių Piliėčių Kliubas, SLA 48 kp. iš So. Bostono, Sv. Juozapo Dr-ja iš Newton Upper Falls, So. Bostono Sandaros 7-tą kp. Iš Worcesterio: Lietuvių Piliėčių Kliubas, Sv. Jurgio Dr-ja, Lietuvos Sūnų ir Dukterų Dr-ja, Birutės Dr-ja, SLA 318 kp., SLA 57-ta kp., Lietuvių Moterų Kliubas, Sv. Kazimiero Dr-ja ir iš So. Bostono Vyčių 17-to Algirdo kp.

Įvyks nepaprastai gražus balius. Tikslas šio baliiaus yra sukelti balansą pinigų atmo-kėti skulptoriui Petru Rimšai už jo kūrinių "Lietuvos Artoja", kuris išstatytas parodone Museum of Fine Arts, Bostone.

L. Pašakarnis, ir sekretorė Valentina Minkienė. Komitetas iš viso turi surinkti \$800. Jau yra sukelta \$445.00. Dar reikia sukelti balanso \$355.00. Lietuvių Dailės Draugų Komitetas (Friends of Lithuanian Art) ruošiasi priimti ir parodyti visiems atsilankiusiems tikrai "good time", kurį ilgai atminsite, Pirmiausiai visi, kurie atsilankys į šį balių, gaus gražų medalioną, pavidale šio kūrinių, kurį turėsite kaip atmintį ant visados. Šį medalioną merginos gali nešioti kaip "locket" ant lenčiugėlio arba kaip "lapel decoration", arba ant kepturės kaip pagražinimą, o vyrai gali nešioti ant laikrodžio lenčiugėlio (watch fob).

Atsilankiusiems, kurie nešonka, bus suruošta įdomi ir graži programa, taip, kad būtų pasilinksminimo visiems.

Bus svečių iš Atholio, Gardnerio, Worcesterio, Hudsono, Montello, Lowellio, Lawrence, Haverhillio, Cambridge, Bridgewater, Lynn, Stoughton, Norwood, Brighton, Peabody, ir Nashua, N. H., apart Bostono apie linkės lietuvių.

Kadangi Hallowe'en Night yra vakaras, kada žmonės visokiais kostiumais apsiengia ir įseina linksmitis, tad rengiam ta vakarą "Costume Ball". Kviečiame visus apsienginti kokiais tik kostiumais išmanysite, kuo juokingiau, tuo daugiau juoko ir smaugumo visiems. Paskatinimui apsienginti kostiumais, bus duota keturiuos dovanos už kostiumus: 1) Už gražiausią, 2) už juokingiausią, 3) už originaliausią ir 4) už keičiausią. Jei kas nenorėtų apsienginti kostiumu, tai bet kaip apsiengsint, bus gerai, nes tai tokis vakaras bus, kad viskas bus priimta.

Tikietai į šį nepaprastą parengimą bus \$1.00 ypatai. Už dolerį gausit linksmai pašokti prie puikios 12 asmenų Radio Orkestros, gausite dovanėlę "Artojaus" pavidale, atminčiai šio baliiaus, ir parengti tikrai kultūrišką lietuvišką darbą. Be to, tapsite nariu Lietuvių Dailės Draugų (Friends of Lithuanian Art), ir Tamsta, paremdamas šį parengimą, kartu ir paremsite šį visą darbą. Prisiidėsite prie suteikimo lietuviams, ateiviams ir čia gimusiems, atminties Lietuvos, taipgi duosit progą parodyt svetimaučiams mūsų lietuviškos dailės kūrinių.

Specialiai šiam vakartui Bostono Muziejus pavelsins Komitetui išstatyti parodone šiam parengime kūrinių "Lietuvos Artoja", taip, kad tie, kurie nematė, galės pamatyti, kaip tas kūriny išrodo.

Prasome sekti amerikoniškus laikraščius savo kolonijose, nes ir jie aprašys šį parengimą.

Tikimės, kad atjausite ver-tę šio kūrinių, ypač šiuose neramiuose laikuose ir nors už jūrių-marių nuo brangios Lietuvos būdami. "Lietuvos Artojas" Muziejuje primins kiekvienam lietuviui, kad "Kas bus, kas nebus, lietuviška dvasia nepražusit!"

Steponas Minkus, pirm. Lietuvių Dailės Draugų Komiteto.

Italijos Bombininkai Atakavo Cairo Miestą

Cairo, Egiptas. — Italai buvo pasižadėję nebombarduoti Cairo, egiptėnų mahometonų miestą, bent per jų Ramadano šventę, kuri tęsiasi 30 dienų. Bet italų orlaiviai spal. 21 d. dviejais bombardavo Cairo priemiesčius.

# Hartford, Conn.

Iš LLD 68-tos Kuopos Susirinkimo

Susirinkimas įvyko spalį 14 dieną. Narių atsilankė geras būrelis. Už šį metą pasimokėjusių narystės duokles narių skaičius pasėtinus. Bet dar yra apie pora, trejetas narių neužsimokėjusių. Taigi, draugai, pasirūpinkite pasimokėti, nes jau nauja knyga parėjo, tai galėsite gauti.

Taipgi padaryta keli geri tarimai. Vienas, tai nutarta šaukti specialį susirinkimą, kuriame bus apkalbėta visas Hartfordo veikimas. Paskirta diena spalį 31, 7:30 valandą vakare. Taigi, visi LLD nariai dalyvaukite, kuriem rūpi mūsų judėjimo reikalai, o antras nutarimas, tai paimti svetainę dėl prakalbų, kurios atsisub nedėlioje, lapkričio 17 dieną, 2 val. po pietų, naujoj Klubo svetainėj, 227 Lawrence St. Kalbėtojų bus vienas iš geriausių, kuris nupaskos apie dabartinę Lietuvos ir pasaulinę padėtį. Tai D. M. Solomskas jum tą viską išaiškins. Taigi, visi gerai prisirengkite ir traukite su draugais ir pažįstamais į prakalbą.

B. M. Zinantis.

# Scranton, Pa.

Spalių 25 d., 7:30 val. vakare French Roof Hall, M. Grudžio svetainėj, 1610 Wash-burn St., atsisub labai žingėdžios prakalbos. Kalbės nuo trijų partijų atstovai: republikonų: Mr. Wandell Y. Severson; demokratų: Mr. Alphonsus Casey; komunistų: Mr. Carl Reeve, kandidatas į Jungtinių Valstijų senatorius Philadelphia distrikte.

Rengia Tarptautinis Darbininkų Ordenas. Įžanga visiem veltui, Rengėjai.

# Nashua, N. H.

Draugai, Stokite į Darbą

Juk tai yra svarbus darbas dėl visų darbininkų. "Laisvė" paduoda teisingas žinias iš Lietuvos ir iš viso pasaulio. Visi mes turime padėti "Laisvei" pasiekti visus lietuvius ir apšviesti visus darbininkus.

J. Simutis.

# Lawrence, Mass.

Čionai audinyčiose darbai eina gerai, dirba valdžios dar-bus ir manoma, kad darbo už-tėks ant 6-7 mėnesių. Darbininkai pradėję jaustis geriau, nes per ilgą laiką buvo dirbė maža. Taipgi ir unija pradė-jo veikti smarkiau, ypatinai Wood Mill keturi departmen-tai pasirašė "closed shop" kontrakta. Tai reiškia, kad tik unijistai darbininkai galės dirbti. Bosai nenorėjo or-ganizuotų darbininkų norą iš-pildyti, bet turėjo pasiduoti, nes darbininkai būtų suparalyzavę visą dirbtuvę.

Tai geras pavyzdys kitų skyrių darbininkams. Jeigu norite, kad bosai neįdintų ant jūsų sprando, tai greičiau organizuokitės, mokėkite mėsines duokles, nes dabar laikas. Galite gauti geresnes iš-lygas ir algų pakėlimą. Taigi, nelaukite.

Šio mėnesio 12 dieną buvo čia atvažiavęs republikonų kandidatas į prezidentus po-nas Willkie. Išdrožė spėjų,

visokių niekų priplauškė. Darbininkams nėra jokios nau-dos iš tos prakalbos. Važiuo-damas Essex St. mosikavo ran-ka, manydamas, jog gal pa-jaus simpatiją žmonėms. Bet veltui buvo jo pastangos. Tik keli dediai užsirukę pyp-kes praleido ir viskas.

Bus surengta "surprize parė" Miss Kirmeliutei. Žmo-nių buvo prisirinkę pilna sve-tainė, apie 300. Visi linksmai ūliauvo, velindami jaunuo-les greitai apsisviti ir laimingai šeimyniškai gyventi.

D. Kirmelaitė turi grosernę po num. 99 Park St. ir yra "Laisvės" skaitytojai.

Apsivedė F. Stanavičius. Šliūbą ėmė laisvą. Linkiu lai-mingo šeimyniško gyvenimo. Jaunavedžio tėvai skaito "Laisvę" ir myli teisingas ži-nias, kurias "Laisvė" paduo-da.

L. K. Biuras.

# PRANESIMAI IS KITUR WORCESTER, MASS

LDS 57 kp. rengia paskutinį šio sezono pikniką, spalį 27 d. Olym-pia Parke, Shrewsbury. Pradžia 1 val. po pietų. Bus vieniškas ir visokių gerimų. F. Nevis Orkestra gros šokiams. Todėl kviečiame visus ir visas dalyvauti šiam parengime. — Komisija. (251-252)

PITTSBURGH, PA.

Pittsburgho Lietuvių Moterų Kliu-bas rengia kortų vakarą, spalį 27 d., 7:30 v. v. L.D.S. Name, 132) Medley St. Kviečiame visuomenę dalyvauti šiam parengime, bus gra-žios dovanos. Bilietas 25c. Bus ir kitų pamarginimų. — Kviečia Komisija. (251-252)

# WORCESTER, MASS

LLD 11 kp. susirinkimas įvyks 27 d. spalį, 11 val. ryto, 29 Endi-cott St. Bus raportas išduotas iš LLD 7-to Apskričio konferencijos. Taipgi yra daug svarbių reikalų ar-kalbėti. — J. M. Lukas. (251-252)

# BRIDGEPORT, CONN.

LLD 63 kp. susirinkimas įvyks spalį 25 d., 407 Lafayette St. Pra-džia 7:30 v. v. Bus rinkimai atstovų į LLD. 3-čio Apskričio Konferen-ciją, ir kiti svarbūs dalykai apsarvy-ti. — Rašt. (251-252)

# PHILADELPHIA, PA.

ALDLD 6-to Apskričio konfen-er-cija įvyks 27 d. spalį, 10 val. ryto, 735 Fairmount Ave. Prašau visų de-legatev nesivėlint, pribūkite laiku. Turėsite užbaigt 6 v. v., nes pra-sidės "L." pikniko darbininkų ba-tininkams.

# LeVANDA FUNERAL PARLORS

Incorporated

J. LeVANDA—E. LeVANDA

Tėvas ir Sūnus Levandauskai

UNDERTAKERS

337 UNION AVENUE

BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 2-0788

NIGHT—Havemeyer 8-1158

# BAR ir GRILL LIETUVIŲ RESTAURANAS

Idomiai įpuošta lietuviška aiuda ant Grand Street

Rheingold extra Dry Alus.

Didelės pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės

Turime ir Kambarių pėrnakvot arba savaitiniai išrandavot

JOSEPH ZEIDAT

Savininkas

411 Grand St. Brooklyn

# Mateušas Simonavičius

Gražiai įrengta Susijėjams Istaiga

Vietos ir impor-tuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir šilūs. Kada būsi-te Brooklyne, už-eikite susipažinti.

llus. Visi, kurie dirbė "L." pikni-ke, dalyvaukite, nes bus linksmas pažmonys, bus svečių ir iš toliau, 6-to Apskričio dejegetai. — J. Smi-tienė. (251-253)

# MONTELLO, MASS.

Žiburėlio Draugijės Vaikų Mo-kykla atsidarys spalį 26 d. Liet. Taut. Namų Mokyklos kambaryje. Pradžia 10 val. ryto. Tėvai, jūsų už-duotis rūpintis, kad vaikučiai pra-moktų lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti. Todėl nepamirškite atsi-vesti vaikučius į mokyklėlę. — A. Sauka, Kom. (250-252)

# NEWARK, N. J.

LLD 5 kp. susirinkimas įvyks penktadienį, spalį 25 d., 7:30 v. v. Jurginė Svcet., 180 New York Ave. Visi draugai būkite šiam susirinki-mui, nes jau aplaukėme už šiuos me-tus knygas. Atsilankiusieji gausite po knygą. — Sekr. (250-252)

# FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, ves-tuvių, kitokių grupių ir pavieniu.

Is senų padarau nra u jus paveik-lus ir krajavys sudarau su ame-rikoniškais. Re-kaui esant ir p a d i d i n u t o k i o dydžio, kokio pa-gaidaujama. Tai-pogi atmaliauvoj įvairiom spalvom.

JONAS STOKES

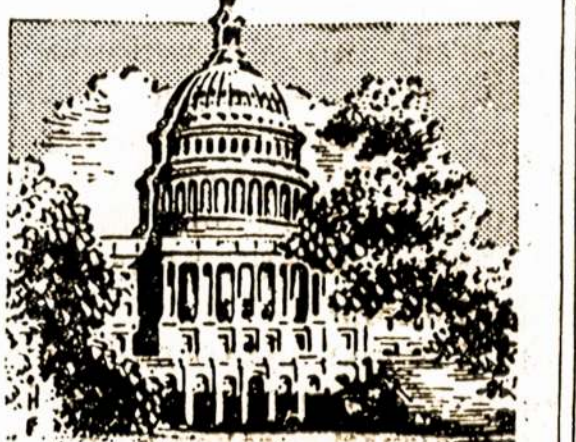
512 Marion St., Brooklyn

Kamp. Broadway ir Stone Ave.,

tuvių, kitokių grupių ir pavienių

stotų BMT Line

Tel.: Glenmore 5-6191



"If selected I promise to serve you faithfully"

THE PRESIDENT

by BULOVA

PRESIDENT \$4500

21 jewels

CO-ED 17 jewels \$2475

GODDESS 17 jewels \$3375

ROBERT LIPTON

Jeweler :: Isteigta 1892

701 GRAND STREET

Tarpe Graham & Manhattan Aves.

BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 2-2173

NOTARY PUBLIC Telephone STagg 2-5043 MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS) LAISNIUOTAS GRABORIUS 660 Grand Street Brooklyn, N. Y. Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai Laido selo valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prienamą kainą.

SKELBKITES "LAISVEJE" Office Phone Evergreen 4-6971 Inside Phone Evergreen 4-6485 FLUSHING Russian & Turkish Baths, Inc. 29-31 Morrell Street Brooklyn, N. Y. OPEN DAY and NIGHT Managed by RHEA TEITELBAUM Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations. Admission 50c., day & night, Saturday night 75c. SPECIAL RATES PER WEEK LADIES' DAYS Mon. and Tues. from 12 a.m. to 11 p.m. After 11 p.m. for tents GENTS' DAYS Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night

VARPO KEPTUVE 36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y. Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniaus

VARPAS BAKERY 36-40 Stagg Street Brooklyn, N. Y. Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senyčiam duona, balta duona, Cahel ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų: Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

KAIP PASILAIKYT SVEIKU Kraujo, Odos ir Nervų Ligos, Abėlas Silpnumas, Chroniški Skauduliai, Skilvio ir Mėšlazarnės ligos, Chroniški Reumatiški Nesveikimai, Nosies, Gerklės ir Plaučių Ligos, Inkstų, Pūslės Nesveikimai ir kitos Chroniškos Ligos Vyru ir Moterų sekmingai gydoma Moderniškais būdais. Kreipkitės į Dr. Zins, kad išaiškintų jūsų nesveikumą. Kraujo Tyrimai — Slapumo Tyrimai — X-Rays Prielamos Kainos. Atlyginimas Pagal Jūsų Išgalę. ISTYRIMAI DOVANAI DR. L. ZINS (Virš 28 metų Privatnės ir Ligoninėje Praktikos) 110 East 16 St., New York Tarp Union Square ir Irving Place Valandos: 9 A. M.—8 P. M.; Sekmadienis: 9 A. M.—2 P. M.



# New Yorko ir Apie linkės Žinios

## Samuel Burt Turi Galimybių Būti Išrinktu Kongresan

Pereitą trečiadienį pateko man į rankas kvietimas dalyvauti spaudos atstovų pasikalbėjime su Samuel Burt, Amerikos Darbo Partijos kandidatu į kongresmanus iš 14-to distrikto. Nereikia nei klaus-



SAMUEL BURT

kad pakvietimas pasimatyt su būsimu kongresmanu (o atrodo, kad jis bus) buvo malonus, tad be dvejonų ten nuvykau.

Pasiekus Broadway Central viesutį, N. Y., radau gražų būrį spaudos atstovų ir dar keliems pribuvus neužilgo eiti ir prie programos.

Biskį nustebino pats kandidatas—man atrodė, kad jis bus dar neatvykęs, kadangi aš dariausi kokio apsenio vyro, o tokio ten nebuvo. Betgi mano apsiriktą, jis ten buvo atvykęs pirmą daugeliu mūsų ir buvo ne senis, bet vienas iš jauniausių—35 metų.

Tačiau patyrėmės ir nuovėkšniais darbiečių kandidatas Samuel Burt jau senas. Jis šion šalin atvežtas mažu berniuku. Skurdo buvęs priverstas apieš mokyklą, kad padėt šeimynai uždirbt pragyvenimą. Jaunu vaikiniū būdamas jau dirbo kailių industrijai, o 21 metų sulaukus jau buvo išrinktas vedėju unijos 53-čio Lokalo, Philadelphiajio.

Nuo to laiko jis nuolatatos buvęs darbymetėj organizavime Tarptautinės Kailių ir Odų Darbininkų Unijos, CIO, kurios jis dabar yra vice-prezidentu. Jo sugabumas sugyventi su visokių tautų darbininkais padėjo sucementuoti unijos vienybę ir išvalyti iš in-

dustrijos piktas Lepkės ir Gurrah raketierių gaujas. Jo vadovybėj unijistai išikovojo keleriopai didesnes algas ir sutrumpinimą darbo valandų nuo 60 ir 70 per savaitę iki 35 ir 40 valandų.

Programos pradžioj, jo kampanijos vedėjas pasakė trumpą įvadą, pažymėdamas, jog gyvename kritiškame periode ir dėlto be galo svarbu, kas mus atstovaus kongrese. Vienas kelias veda į sunaikinimą demokratijos, kitas į praplėtimą demokratijos. Kandidatų bandymas vengti klausimų reiskia vengimą kongresinės atsakomybės prieš balsuotojus. "Mr. Burt", sakė kalbėtojas, "klausimų nevengia. Jis atvirai ir griežtai yra pasisakęs visais svarbiais dienos klausimais ir jūs čia esate sukviešti, kad klausit pas jį visko, kas apeina jums, kas galėtų apeiti jūs laikraščių skaitytojams."

Pasipylė gausa klausimų. Spaudos atstovai norėjo žinoti, ką jis mano apie ateivių registraciją, konskripciją, civilines teises, teises darbo prie WPA ateiviams, negrams ir visiems darbo reikalavimams, apie pašalpą. Jie įdomavo, kas jį remia, ar kandidatas sutiks į remti, ar kandidatas sutiks į atvykt į organizacijų mitingus atsakyti klausimus, ir daug ko kito jie norėjo žinoti.

Čia kandidatas įteikė visiems po kopiją savo pareiškimo, kuriame jis kaip tik ir pasireiškia tais ir daugeliu čion nesuminėtų klausimų. Prie to trumpai ir gambiai, aiškiai jis paryškino bei plačiau panagrino eilės svarbių problemų. Iš jo pareiškimų-programos plačiau prisieis parašyti sekamos laidoje, o šiūmi tenka trumpai priminti, kad jo programa kiekvienam darbo žmogui priimtina, brangi, kadangi ji paliečia visą jo gyvenimą. Ir jei Samuel Burt ir daug kitų tokių būtų išrinkti, darbo žmonių gyvenimas galėtų pagerėti.

Tumpoj sutraukoj jo programa tokia: Griežtai priešingas įtraukimui Amerikos ka-

ran; ateivių registracijos ir konskripcijos klausimais jis nekenks pravedimui įstatymų, bet kovos už teisėtą atšaukimą tų įstatymų; kovos už civilės laisves visiems ir laisvę unijoms; už pastovius WPA darbus unijinėmis algomis; už darbus visiems galintiems ir norintiems dirbti be diskriminacijos dėl pilietybės, rasės, religijos ar politinių pažiūrų, bet jeigu neduodama darbų, tad jis stoja už pakankamą šelpimą irgi be diskriminacijos; už apsaugą ir užlaikymą kariuomenen paimitų vyrų šeimoms.

Nestebėtina, kad tokią programą ir jai atitinkamą praeities rekordu kandidatą užgyrė Didžiojo New Yorko CIO Taryba, kurios, beje, jisai yra nariu.

Taipgi buvo pranešta, kad susiedijoje susidariusios grupės liuosnorių, kurios lanko tenykščius gyventojus, ir kad 42 nuosimėtu visų aplankytu pilnai sutinka su programa ir pasižada balsuoti už Burt. Ir ne tik 14-to, bet ir kitų distrikty daugelis piliečių esą susidomėję Burtu išrinkimu. Jie mano, jog tai būtų kongrese antras Vito Marcantonio, tik kitu vardu—Burt, kadangi jis yra pasižadėjęs besalyginiai remti Marcantonio inestus bilius ir Marcantonio yra jį užgyręs, kaip jo būsiantį sandarbininką.

Kituose distrikuose gyvenantieji, patys negalėdami už jį balsuoti, sakoma, pasitarinauja jo kampanijai aiškinti apie jį to distrikto darbininkams šaPOSE, taipgi atkandami savo pažįstamus, gyvenančius 14-tame kongresiniame distrikte.

Rep.

### Atyda! LDS 3-čio Apskričio Konferencijos Delegatams!

Konferencija įvyks sekmdienį, 27 d. spalio (Oct.), 1940, Šv. Jurgio Dr-jos svetainėje, 180 New York Avenue, Newark, N. J. Prasišs 10 val. ryto.

Delegatai, kurie norėsit kartu važiuoti, malonėsit susirinkti į "Laisvės" ofisą nevēliau 9 val. ryto.

Sekr. J. Dainius.

### N. Y. Komunistai Sukelė \$15,000 per 24 val.

Bėgiu 24-rių valandų po Israel Amterio atsišaukimo pinigų ginti baloto teisėms New Yorko "up-state", kaip skelbia "Daily Worker", New Yorko komunistai sudėję 15 tūkstančių dolerių. O tai buvo po sukėlimo bėgiu 18-kos savaitių \$245,808 rinkimų fondui.

Lietuvių kuopose, kurių kvota buvo \$400, kaip girdėti, irgi dedama pastangos sukelti nors kiek tos skubiosios pagalbos, prie kurios tikisi ir simpatikus dar kartą prisidėsiant.

### Prof. Bacevičiaus Tėvas Rašo

Pereitą ketvirtadienį prof. Vytautas Bacevičius gavo laišką iš Kauno nuo savo tėvo, Vincio Bacevičiaus. Jis be kitko žymi, kad nors pastaruoju laiku Kaune viskas pabrango, tačiau mokytojams ir visiems dirbantiems už algą pakėlė 40 nuoš. algas.

Kauno konservatorijos direktorium dabar yra kompozitorius-muzikas Gruo d i s. Kaune visi prof. giminės sveiki ir linksmi.

Prof. Vytauto Bacevičiaus tėvas Kaune yra vienos didžiulės pradžios mokyklos direktorius ir mokytojas.

### M I R Ė

Anna Salecunas, 58 m. amžiaus, mirė spalio 23-čią namuose, 528 Evergreen Ave., Brooklynne. Laidotuvės įvyks spalio 26 d. Šv. Traicės kapinėse. Kūnas pašarvotas namuose.

Stanley Grinkevičius, 47 m. amžiaus, mirė spalio 21 d., laidotuvės įvyks spalio 24 d., Šv. Kazimiero kapinėse. Kūnas pašarvotas garboriaus Garšvos koplyčioj, 231 Bedford Ave., Brooklynne.

Abiejų laidotuvių pareigomis rūpinas garborius J. Garšva.

### Kongresinis Kandidatas Kalbės Penktadienį

Robert Minor, arba kaip darbininkų priprasta vadinti "Kovingasis Bob" (prisiminus nesuskaitomus darbininkų gynimo rekordus), kalbės atviro oro mitinguose, Brooklynne, spalio 25-tos vakarą, penktadienį. Pirmasis bus 8:30 vakaro prie 3200 Coney Island Ave., o antrasis 9:40 vakaro, prie E. 17th St. ir Kings Highway.

Minor yra komunistų kandidatu į kongresmanus iš 8-to kongresinio distrikto.

### PUIKŲ JUDŲ PRADES RODYTI ŠIANDIEN

"Stenka Razin", 17-jo šimtmečio kovotojas prieš carizmą ir vergiją Rusijoje, apie kurį liaudis ir šiandien tebedainuoja dainas, bus perstatytas puikiame judyje, kuris Amerikoje bus rodomas dar pirmu kartu.

Judų rodys spalio 25, 26 ir 27-tą, "Apšvietos" Draugijos salėj, 9 Second Ave., N. Y. Valandos: 25-tą nuo 6 val. vakaro, 26-tą nuo 3 po piet, 27-tą nuo 1 val. p. p. Ankstybosiomis valandomis įžanga 30 centų, vėliau 40c. Vaikams visada 15c.

Ukrainų Demokratų Klubo prakalbose 14-me A. Distr., Brooklynne, priėmė rezoliuciją užgiantią republikonų kandidatą Willkie.

### Lankėsi "Laisvėje"

Pereitą trečiadienį lankėsi Juozas Anglis, velionio Rugieniaus giminaitis iš Huntington Sta., L. I. Padėkojęs "Laisvei" už atmintį apie velionį dienraštyje, dovanojo \$1 dienraščio reikalams.

Antradienį aplankė "Laisvę" svečias iš Stamford, Conn., Wm. Deksnys, atvažiuavęs New Yorkan vos tik vienai dienai su reikalais. Jis užsimokėjo už "Laisvę" ir paukojo \$4.50 "Laisvės" reikalams.

Taipgi lankėsi Katrina Zukauskienė iš Newark, N. J., žymioji "Laisvės" vajininkė, kaip ir visada vajuos metu, vežina pluoštu prenumeratų.

### Demokratų Kandidatas Išvyko "Up-state"

Senatorius James M. Mead, vėl kandidatuojantis į senatorius ant demokratų tikieto, išvyko eilei mitingų į "up-state".

### Mieganti Gražuolė

Puošniam viešbutyje Pierre, N. Y., rasta miegantie šviesiaplaukė graži, jauna moteris, kuri užsiregistravus po vardu "p-lė Mary Rogers", bet nepadavus antrašo. Ji užsimokėjus už naktį \$7 ir tik nuėjus klausiti, ar ji liksis kitai nakčiai, ją rado miegančią nuo kokių stiprių vaistų miegui. Nuvežta ligoninėn jį pramiegojo per savaitę. Abejojama, ar ji bepasveiks. Ją palaiko gyva mechaniška maitinimo pagalba.

### Gina Mokytojus

Pirkėjų Moterų Lyga išstojo darban formuot platų komitetą gint Mokytojų Unijos Lokalinę 5-tą nuo atakos iš reakcinio Rapp-Coudert Komiteto, kuris iš mokytojų pareikalavo narių sąrašų. Daug unijų irgi stoja su mokytojais.

### REIKALAVIMAI

Reikalingas darbininkas dirbti prie Bar & Grill biznio kaip bartenderis. Taipgi pageidaujama, kad jis mokėtų biskuti dirbti ir prie virtuvės. Sekmdieniais nereikia dirbti. Prašome kreiptis: Cleveland Palace, 234 Cleveland St., prie Fulton St., East New York, N. Y. Telephone: Applegate 7-9718. (250-252)

### SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y. Spalio 25 d. įvyks biznio skyriaus susirinkimas. Liet. Am. Piliečių Klube, 280 Union Ave. Klubo nariai, kuriems rūpi šios organizacijos finansinė padėtis, būkite ant šio susirinkimo sekantį penktadienį, pradžią 8 v. v. — Frank Vaitukaitis. (250-252)

### PARDAVIMAI

Parsiduoda keturių kambarių rakandai. Galima ir kambarius pasirašyti. Esu namie visados. Prašau užėiti: Petras Skerinkas, 35 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. (252-253)

### DR. J. J. KASKIAUČIUS

Telefonas: Humboldt 2-7864  
550 SUMMER AVENUE  
Arti Chester Avenue  
NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2-4 ir 6-8  
Nėra valandų sekmdieniais

### F. W. SHALINS

(SHALINSKAS)  
Funeral Home  
84-02 Jamaica Avenue  
Opposite Forest Parkway  
WOODHAVEN, N. Y.

Sutelkiam garbingas laidotuves \$150  
Koplyčias sutelkiam nemokamai visose dalyse miesto  
Tel. Virginia 7-4499

### BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

Dr. JOHN WALUK  
161 NO. 6th STREET

VALANDOS:  
8-10 ryte  
1-2 p. p.  
6-8 vak.  
Sventadieniai susitarus  
Tel. Evergreen 8-9229

Dr. A. PETRIKA  
(DANTŲ GYDYTOJAS)  
221 SO. 4th ST.

VALANDOS:  
9-12 ryte  
1-8 vakare  
Penktadieniai uždaryta  
Tel. Evergreen 7-6868

DR. ADAM V. WALMUS  
DANTŲ GYDYTOJAS  
705 Fourth Avenue

OFISO VALANDOS:  
9 ryto iki 9 vakaro, ir sulgy sutarties išanksto.  
Tel. South 8-1551

### CHARLES' UP-TO-DATE BARBER SHOP

K. DEGUTIS, Savininkas  
Prielankus Patarnavimas  
306 Union Avenue  
Tarp Ten Eyck ir Manjer Sta.  
Brooklyn, N. Y.  
Gera! Patyrę Barberiai

### J. GARŠVA

Graborius-Undertaker  
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS  
Išbalzamuoja ir laidoja ant visokių kapinių; parsando aušros mobilius ir karietas veselijom, krikštynom, kitkam.  
231 BEDFORD AVE.,  
BROOKLYN, N. Y.  
Telephone: EVERGREEN 8-9770

### GRAND CHAIR CORPORATION

LIETUVIŲ RAKANDŲ KRAUTUVĖ  
PRANEŠIMAS

Gerbiamieji:

Jumis gerai pažįstamas A. Petraitis persikyrė su šiuo pasauliu 12 d. gruodžio, 1940. Mes, šeimos nariai, netekome tėvo ir biznio gspadoriaus, kurio pastangomis įkurta Grand Chair Corporation formėčių krautuvės. Atsakomingas biznio vedimas liekasi vesti mums jauniems, su mūsų motinos pagalba. Mes vesime biznio reikalus taip, kaip mūsų tėvas vedė ir stengsimės išlaikyti visą tai, kas riša biznį su visuomeniško pobūdžio veikimu tarpe lietuvių. Kiek mums galimybės leis, mes neatsisakysime remti visa tai, kas mums atrodys remtina, kaip iki šiolei, taip ir ateityje. Biznio reikale stengsimės užgandinti savo kostumierius, parduodant kuo prieinamiausiom kainom ir mandagių patarnavimu.

Todėl kviečiame lietuvius atsilankyti į mūsų krautuves ir apsipazinti su mūsų rakandais ir kainomis ir palyginti kainas su kitomis krautuvėmis.

Tariame visiems savo kostumieriams širdingai ačiū už Jūsų paramą ir prisidėjimą prie lietuvių rakandų krautuvės išstbulinimo. Prašome nepamiršti, reikalui esant, atsilankyti ateityje.

M. PETRAITIENĖ ir SŪNAI.

409 ir 436 Grand St., Brooklyn, N. Y.

### Lietuvių Rakandų Krautuvė

Parduodame įvairius rakandus labai nužemintomis kainomis. Pasitrinkimas didelis.  
Bedroom and Parlor Sets, Studio Couches, Kitchen Sets, Dinette Sets, Matrasai ir Springsai  
GRAND CHAIR CORPORATION  
LIETUVIAI RAKANDŲ IŠDIRBĖJAI  
PETRAITIENĖ ir SŪNAI, Biznio Vedėjai  
409 ir 436 Grand St. Tel. EV. 7-8451 Brooklyn, N. Y.

### Lietuvių Kūro Kompanija

IDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS  
I JOSŲ SENĄ AR NAUJĄ SILDYTUVĄ  
(Steam Boiler)

Mūsų inžinieriai išmuruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandens sistemą. Maloniai suteikiame aprokat, mus be jokio mokesčio.

### TRU-EMBER FUEL CO., INC.

485 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.  
Telefonas EVERGREEN 7-1661

### FRANK DOMIKAITIS

RESTAURACIJA  
417 Lorimer St. — Brooklyn — "Laisvės" Name

GERIAUSIOS ROSIES VALGIAI  
Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietaviško namų darbo, idėsių ir kepta paršiena; gspadoriška! nuvirtį kopštai ir barščiai.  
ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VELAI VAKARO  
Vasaros laikui visada yra gražus pasitrinkimas pieniškių valgių ir daržovių—virtų ir kaltų.

## Koncertas, Šokiai ir Krutamieji Paveikslai

BROOKLYNO LIETUVIŲ STYGŲ ORKESTROS PARENGIME

Šeštadienį, Spalio 26 October

"LAISVĖS" SVETAINEJE

419 LORIMER ST.,

BROOKLYN, N. Y.



Brooklyno Stygų Orkestra, kuri dvigubai padidėjo nariais negu, kad čia matot.

### ŠOKIAI PRIE GEROS ORKESTROS

Pradžia 8 val. vakaro

Įžanga 25 centai

Bus rodoma krutamieji paveikslai iš LDS, LMS Seimų, iš "L." pikniko Philadelphiajioj ir iš kitų išvažiavimų. Taipgi Stygų Orkestra linksmins publiką su naujom muzikos melodijom.

Įviečia Rengėjai.